Влада-Радам!

Голос України

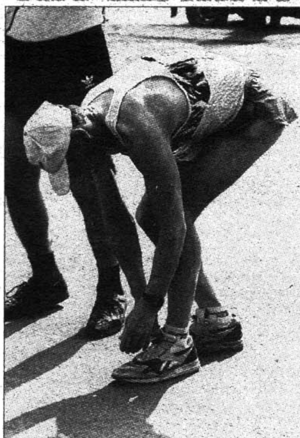
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 75 (1325) ♦ Вівторок, 23 квітня 1996 року ♦ Ціна договірна

У НАС У ВСІХ ЧОРНОБИЛЬ НА ШЛЯХУ

Пам'ять, віра, надія — ці слова стали лейтмотивом до міжнародного ультрамарафону «Київ—Славутич - 96», приуроченого до 10-ї річниці Чорнобильської катастрофи. 29 надмарафонців із 19 міст України, Білорусі, Росії стартували вчора у Києві. За словами виконавчого директора Олександра Ніщука, 188-кілометровий пробіг має на меті вселити віру і надію людям чорнобильського регіону, всім, хто, постраждав від цього лиха. Учасники марафону, як спортсмени, так і любителі, відвідуватимуть лікарні, інтернати, де перебувають діти-інваліди та сироти, зустрічатимуться з мешканцями міст, у яких зупинятимуться, — зокрема Семиполках, Козельці, Чернігові, Чорнобилі, Славутичі тощо. Буде багато подарунків від організаторів і спонсорів, зокрема ЗАТ «Утел», львівської фірми «Світоч», Полонського фарфорового заводу та ін.

Важливість цього заходу відзначив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз у своєму вітальному слові. Він, зокрема, сказав, що багато людей нині проживають під впливом наслідків чорнобильської аварії, але вони повинні не журитися, а прагнути повнокровного життя.

Завершальні акорди надмарафону пролунають у Славутичі напередодні річниці трагічної дати. Зорганізували марафон Комісія Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи, Міністерство у справах молоді та спорту, міськвиконком міста Славутича, дирекція Чорнобильської АЕС, яка, до речі, стала генеральним спонсором.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Три мільярди для ЧАЕС

Рішення про надання Україні міжнародної допомоги — близько трьох мільярдів доларів знову підтвердили на московській зустрічі «вісімки» з проблем ядерної безпеки. Про це заявив на спільній підсумковій прес-конференції Президент Франції Жак Ширак, — передає агенція «Інтерфакс-Україна».

За словами Президента Франції, майже 500 млн. доларів із цієї допомоги призначаються для спорудження в Україні атомних енергоблоків і мають цілком компенсувати енергоресурси України через остаточне закриття Чорнобильської АЕС.

(Закінчення на 4-й стор.).

І це, на жаль, не межа

Унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС майже 116 тисяч мешканців уражених територій отримали високі дози опромінення, а 200 тисяч учасників ліквідації аварії — середні.

Такі дані наведено у спільній доповіді Міжнародної агенції з атомної енергії (МАГАТЕ) та Всесвітньої організації охорони здоров'я, яку було запропоновано учасникам саміту восьми провідних держав з ядерної безпеки, що відбувся у Москві.

Спеціалісти відзначають, що після катастрофи у Чорнобилі у дітей Білорусі та України значно збільшилася кількість випадків захворювань на рак щитовидної залози. Зростання кількості таких захворювань має місце і в Росії. Наприкінці 1995 року рак щитовидної залози офіційно було виявлено у 800 дітей віком до 15 років, що мешкають у цих регіонах. При цьому понад 400 випадків припадає на Білорусь, яка найбільше постраждала від катастрофи у Чорнобилі.

Експерти не виключають, що рак щитовидної залози в майбутньому може стати досить типовим захворюванням у Білорусі, Україні та Росії, і для боротьби з ним потрібні великі кошти.

Чорнобильська аварія призвела до забруднення радіоактивним елементом цезій-137 майже 29 тис. квадратних кілометрів територій, 16,5 тис. із яких припадає на Білорусь, 4,6 тис. — на Україну, 8 тис. — на Росію, повідомляється у доповіді.

Ми стаємо своїми в Європі

Сьогодні відбудеться офіційний візит Президента України Леоніда Кучми до Страсбурга, де він виступить на сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) з 20-хвилинною доповіддю. Президент ознайомить європейських парламентаріїв з позицією України щодо найактуальніших міжнародних проблем, поінформує про динаміку політичних процесів у нашій країні, зосередить увагу на питаннях закриття ЧАЕС та внутрішньої стабільності.

Леонід Кучма протягом години відповідатиме на запитання учасників сесії. Цього ж дня він матиме ряд двосторонніх зустрічей з Головою ПАРЄ Лені Фішер, Генеральним секретарем РЄ Даніелем Таршисом, а також з депутатом ПАРЄ Мігелем Мартінесом, який під час свого головування в ПАРЄ значною мірою сприяв вступу України до цієї європейської інституції. Президент вручить Мігелю Мартінесу найвищу нагороду України — орден Ярослава Мудрого II ступеня.

(Закінчення на 4-й стор.).

Бон жур, Париже!

Делегація Верховної Ради України на чолі з її Головою Олександром Морозом відбуває сьогодні з першим офіційним візитом до Франції. Формальним приводом для поїздки стало запрошення глави Сенату Франції Рене Монарі, але насправді давно назріла потреба у започаткуванні міжпарламентських контактів, обмінятися досвідом законотворчого процесу. Французькі депутатські групи вже кілька разів відвідували нашу державу, а ось візит української делегації на такому високому рівні відбувається уперше. Програму візиту узгоджували до останньої миті. Але коли верстався номер, стало відомо, що делегація зустрінеться з керівництвом Сенату, Національних зборів, групою французько-української парламентської дружби.

О 17.07 за київським часом...

УЄФА зняла санкції з «Динамо»!

Минулої п'ятниці сталася подія, про яку мріяли, без перебільшення, мільйони наших громадян. У женевському готелі «Нога Хілтон» відбулося засідання виконавчого комітету Європейської спілки футбольних асоціацій (УЄФА). А останнім, дванадцятим, найголовнішим для нас питанням було питання про зняття дискваліфікації з ФК «Динамо» (Київ).

Найвищий виконавчий орган УЄФА прийняв рішення про зняття всіх дисциплінарних санкцій з українського чемпіона. Воно, це рішення, безумовно, теплим весняним вітром зігріло серця щирих друзів чудової команди. Отже, нинішнього року «Динамо» (Київ) має право стартувати в одному з чергових європейських кубкових турнірів. Якого? Відповідь на це запитання дадуть підсумки сезону. Але, як сказав президент клубу Григорій Суркіс, динамівці неодмінно знову стануть чемпіонами країни і тримають курс на Лігу чемпіонів.

(Закінчення на 16-й стор.).

Від синхрофазотрону — до каструлі та бідона

Такого широкого застосування не удостоївся жоден із металів, окрім алюмінію. За прогнозами дослідного центру міжнародного журналу «Металл бюллетень», ціни світового ринку на первинний алюміній до середини року «піднімуться» до 2000 доларів за тонну. Зростання обумовлено підвищеним попитом. Наприклад, Корея уже робить ставку на новий, повністю алюмінієвий автомобільний двигун — дешевий, практичний, вигідний у виробництві. Не можна собі уявити без алюмінію авіації та космос.

У нас, схоже, все — у минулому. З експортерів алюмінію перетворюємося на країну, яка споживає менш як півкілограма на брата. Росія за всіх негараздів «утримується» на трьох кілограмах, а от Європа бере понад тринадцять!

Кивати на бідність нам — гріх, оскільки Україна була й залишається найбільшим виробником алюмінієвої сировини—глинозему. В обмін на нього можна було б швидко й дешево наситити своє виробництво. Але доводиться «списувати» простої наших машинобудівних заводів, авіапідприємств й інших виробництв. На що?

Про це читайте на 10-й сторінці.

Парламентська хроніка

Тимчасову спеціальну комісію утворено, але її склад не затверджено

Денне засідання 19 квітня

Обговорення проекту нової Конституції у п'ятницю видалося бурхливим.

Списи ламали в основному навколо таких доленосних питань, як державна символіка; ступінь захищеності соціальних гарантій громадян; реформування місцевого самоврядування; статус української та російської мов; формування та підпорядкованість Кабінету міністрів, Генеральної прокуратури, судів; яка доля чекає систему Рад, починаючи з Верховної Ради; доцільність подальшого існування інституту президентства; структура найвищого законодавчого органу — буде це Верховна Рада чи Національні Збори, побудованого як одно- чи двопалатний парламент, і ряд інших. Зіткнення протилежних позицій і концепції нерідко супроводжувалося взаємними випадами, в тому числі і вочевидь непарламентськими. Намітилася тенденція до зближення певних протилежностей та компромісних рішень. На цьому тлі й було винесено на розгляд депутатського загалу таку Постанову:

«Відповідно до частини 2 статті 6.5.4 Регламенту Верховна Рада **постановляє:**

1. Відкласти розгляд у першому читанні проекту Конституції України, поданого Конституційною комісією, із зауваженнями і пропозиціями членів Конституційної комісії до 23 квітня 1996 року.

2. Вважати за необхідне утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради як головну з опрацювання проекту Конституції для прийняття рішення в першому читанні згідно з частиною 2 статті 6.4.6 Регламенту».

Тут є три принципові положення, на яких варто зупинитися. По-перше, відкладення розгляду не означає припинення обговорення. Воно триватиме й надалі. По-друге, лише Тимчасовій комісії з функціями головної надається право вносити зміни до проекту Конституції на основі думок депутатів і фракцій, а також пропонувати сесії узгоджений текст. Ось чому сформування такої комісії конче потрібне. По-третє, Конституційна комісія, підготувавши проект нової Конституції, надані їй функції виконала і відтепер має припинити роботу. Всю повноту і легітимність (законність) повноважень щодо подальшої роботи над проектом (чи проектами) Конституції має взяти на себе Тимчасова спеціальна комісія.

Після з'ясування декотрих моментів наведений вище проект Постанови було прийнято спершу за основу, а потім і в цілому. Далі сесія проголосувала за включення до порядку денного питання про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради для опрацювання проекту Конституції України. Згідно з Регламентом, до її складу можуть входити лише делеговані представники діючих фракцій і груп. Що не виключає права позафракційних депутатів брати участь у роботі комісії. Її персональний склад запропонувала нарада керівників фракцій і груп. У ході обговорення до складу внесено ряд змін.

Пропозицію проголосувати за Постанову з рядом доповнень і змін зал не підтримав. Тому вирішили перенести голосування з цього питання на вівторок.

Народні депутати прийняли Закон України «Про внесення змін до статті 23 Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу».

Іван ДМИТРЕНКО.

Першим космонавтом України має бути Юрій Крикун

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Президентові України Кучмі Л. Д.
Голові Верховної Ради України Морозу О. О.
Прем'єр-міністрові України Марчуку Є. К.

Як вам відомо, у березні цього року в Національному космічному агентстві України працювала робоча делегація НАСА з метою остаточного погодження програми експериментів і кандидатури українського космонавта для участі у спільному українсько-американському польоті на кораблі «Спейс Шатл», наміченому на жовтень 1997 року. Головна мета польоту — виконання серії біологічних, біотехнологічних і медичних експериментів.

На сьогодні в Україні є лише один дипломований космонавт — Юрій Крикун, який пройшов повний курс загальнокосмічної підготовки у Центрі підготовки космонавтів ім. Ю. Гагаріна (Зоряне містечко) і має посвідчення космонавта-дослідника № 150.

5 травня 1995 року Міжвідомча комісія НКАУ своїм рішенням затвердила кандидатуру Юрія Крикуна для підготовки та участі у спільному українсько-американському польоті, про що було повідомлено американську сторону 12.05.95 р., виходячи з вимог до кандидатів у космонавти, що були надані НАСА 04.04.95 р.

Стосовно кваліфікації космонавта-дослідника Ю. Крикуна нами 28 лютого 1996 р. було отримано офіційне повідомлення начальника Центру підготовки космонавтів генерал-лейтенанта П. Климука про те, що Ю. Крикун «в период с октября 1990 года по январь 1992 года прошел полный курс общекосмической подготовки в ЦПК им. Ю. Гагарина по программе космонавта-исследователя.

В составе группы общекосмической подготовки, в которую входил Ю. Крикун, проходили подготовку также 5 журналистов и 3 врача. Определенный акцент в подготовке группы был сделан на подготовку и проведение медицинских, биологических и биотехнологических экспериментов.

Подготовка Ю. Крикуна полностью соответствует всем требованиям, предъявляемым к космонавту-исследователю».

Також 13.02.96 р. нами отримано інформацію від льотчика-космонавта СРСР А. М. Березового: «В 1990-92 гг. я исполнял обязанности командира отряда космонавтов СССР и лично курировал подготовку группы КЖВ, в составе которой проходил подготовку Ю. Ю. Крикун. Подготовка группы полностью соответствовала всем нормам и ГОСТам, предъявляемым к подготовке космонавтов-исследователей в СССР... Определенный акцент в подготовке группы был сделан на подготовку к проведению медицинских, биологических и биотехнологических экспериментов.

Как член Государственной межведомственной комиссии по присвоению Ю. Ю. Крикуну квалификации космонавта-исследователя (удостоверение космонавта № 150) могу сообщить, что он прошел полный курс общекосмической подготовки по программе полетов в космос на кораблях «Союз-ТМ» и орбитальном комплексе «Мир» и может на высоком уровне выполнить программу научных экспериментов в совместном американско-украинском полете, о чем я сообщал во время личной встречи Президенту Украины Л. Кучме 8 мая 1995 года».

Проте всі документи, що були надіслані НКАУ до США на Ю. Крикуна, були сфальсифіковані. В них цілком відсутня будь-яка інформація щодо професійної підготовки Ю. Крикуна, зокрема все, що пов'язано з проходженням підготовки у ЦПК ім. Ю. Гагаріна. Мало того, документи перекладено англійською мовою таким чином, щоб навіть не було зрозуміло, де він отримав диплом космонавта.

У зв'язку з цією дезинформацією американська сторона дала негативну відповідь щодо професійної придатності Ю. Крикуна до виконання програми цього польоту.

Відмова, внаслідок наданої дезинформації, американської сторони визнати кваліфікацію Ю. Крикуна достатньою для виконання космічного польоту ставить під загрозу не тільки розвиток українсько-американських відносин у космічній галузі, а й російсько-американські: адже досі рівень кваліфікації космонавтів, які пройшли підготовку в центрах підготовки космонавтів ім. Ю. Гагаріна та ім. Джонсона, завжди незаперечно визнавався обома сторонами.

Щодо ще двох кандидатур, запропонованих НКАУ американській стороні, звертаємо вашу увагу на таке.

В автобіографії пана Мейтерчана, що народився в Білорусі, сказано:

«Сотрудничал с 1984/1988 по 1994 г. с КПИ и НПО «Энергия». Принимал участие в создании и испытании новых образцов космической техники.

С 1994 года начал подготовку по программе отбора в отряд космонавтов. Прошел курс отбора по медико-биологическому обследованию космонавтов (Москва, ИМБП, 1994 год)».

Проте в отриманих нами офіційних документах із ЦПК ім. Ю. Гагаріна та РКК «Енергія» сказано:

«В. Г. Мейтерчан подготовку в ЦПК им. Ю. Гагарина не проходил» (начальник ЦПК ім. Ю. Гагаріна П. Климук, вих. № 106/ВЕД від 28.02.96р.).

«В. Г. Мейтерчан подготовку в Центре подготовки космонавтов им. Ю. Гагарина никогда не проходил. Членом отряда космонавтов никогда не являлся и не является. Ни в каких испытаниях космической техники в Центре подготовки космонавтов им. Ю. Гагарина В. Г. Мейтерчан никогда не участвовал» (командир загону космонавтів А. М. Березовий, вих. № 34-3/96 від 13.02.1996 р.).

«Господин Мейтерчан В. Г. работал в РКК «Энергия» с октября 1988 года в период прохождения преддипломной и дипломной практики техником, а после защиты диплома с отличием — в должности инженера. Занимался вопросами динамики и прочности конструкции. В связи с семейными обстоятельствами (болезнью матери) был переводом в феврале 1990 года направлен в Киевский политехнический институт» (заступник генерального конструктора, льотчик-космонавт СРСР В. В. Рюмін, вих. №3 ГК 8/30 від 27.02.1996 р.).

Як бачите, мови у вищенаведеному щодо участі у створенні і випробуванні нових зразків космічної техніки немає і бути не може.

Крім того, з Інституту медико-біологічних проблем (єдина установа, якій з 1959 року надано право здійснювати відбір космонавтів) нам повідомили, що у 1994 році Мейтерчан проходив обстеження в ІМБП і був визнаний непридатним до космічних тренувань.

Таким чином, НКАУ після відправлення в НАСА неперевіреної інформації щодо Мейтерчана поставило під загрозу зриву спільний українсько-американський політ.

Тепер відносно ще одного претендента на політ — Л. К. Каденюка, полковника ВПС Росії. Викликає подив, по-перше, яким чином за декілька днів, з порушенням ст. 17 Закону України «Про громадянство», йому оформлено українське громадянство; по-друге, виникають сумніви щодо моральних якостей цієї людини, яка у 1992 році відмовилася прийняти українське громадянство, а сьогодні терміново змінила свої погляди і погодилася його прийняти, виключно з метою польоту в космос.

Ми, народні депутати України, глибоко шануємо весь 50-мільйонний народ нашої держави, всі великі і малі нації та народності, що проживають на нашій землі. Водночас ми підкреслюємо, що політ українського космонавта не є дарунком американської держави. Ціна польоту — ключ американцям до нових українських технологій, що створювалися десятиріччями працею і розумом великого українського народу. І як першим космонавтом колишнього СРСР через політичні мотиви міг бути лише росіянин, Індії — індус, Чехословаччини — чех, так першим українським космонавтом має бути не тільки громадянин України, але й українець за походженням. А його колегам, космонавтам Росії, маємо подякувати за його підготовку.

Ми, представники різних партій і блоків, єдині у своїй думці: першим космонавтом незалежної України має бути її громадянин, українець, космонавт-дослідник Юрій Крикун.

Просимо розглянути.

З повагою,

народні депутати України: М. Чурута, в. о. 251, А. Ягоферов, в. о. 235, Л. Лук'яненко, в. о. 68, Ю. Донченко, в. о. 259, П. Степанов, в. о. 236, В. Савченко, в. о. 80, І. Юхновський, в. о. 263, В. Черепков, в. о. 117, Б. Олійник, в. о. 190, В. Білоус, в. о. 317, О. Боженко, в. о. 285, С. Хмара, в. о. 261, Ю. Кармазін, в. о. 299, Я. Кендзьор, в. о. 280, О. Яковенко, в. о. 124.

Чорнобиль

Звернення міністра закордонних справ Японії Юкіхіко Ікеда до народу України з нагоди 10-річчя Чорнобильської катастрофи

Перетинаючи 10-річну межу аварії, що сталася на Чорнобильській АЕС, знову згадуючи величезну шкоду, завдану народові України цією бідою, я висловлюю почуття глибокої поваги за зусилля вашої країни, що були спрямовані на подолання наслідків катастрофи.

Японія, яка постраждала свого часу від ядерного вибуху, не може бути байдужою до трагедії, що спіткала вашу країну. Вона, з одного боку, разом з іншими країнами «великої сімки» надає допомогу Україні в процесі досягнення ядерної безпеки, а з іншого боку, з гуманною метою передає медикаменти та обладнання для людей, що і зараз страждають від наслідків радіаційного впливу, реалізує технічну підтримку, направляючи фахівців з радіаційної медицини та інше.

Активну діяльність щодо надання допомоги проводять і наші неурядові організації, які забезпечують лікування хворих дітей у вашій країні зусиллями японських спеціалістів, здійснюють технічне співробітництво в галузі медицини. Уряд Японії і надалі буде продовжувати не лише організацію допомоги по офіційній лінії, а й надання реальної підтримки неурядовим організаціям, що працюють у вашій країні.

Я щиро бажаю, щоб ці форми співробітництва, висловлення Японією почуттів дружби та доброї волі до України сприяли пом'якшенню та подоланню страждань людей, які пережили цю катастрофу.

Міністр закордонних справ Японії Юкіхіко ІКЕДА.

Перелік форм співробітництва Японії з Україною щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи (у період з 1992 по 1996 рік)

I. Результати співробітництва:

1. Надання коштів на міжнародну програму щодо дослідження впливу чорнобильської аварії на здоров'я населення по лінії WNO (близько 20 млн. доларів — усім країнам колишнього СРСР).

2. Надання приладів та медичного обладнання Центру радіаційної медицини (2 млн. доларів).

3. Надання медикаментів та обладнання через Міжнародну організацію Червоного Хреста та Червоного Півмісяця (3 млн. доларів).

4. Відрядження з Японії медичних фахівців та запрошення з України в Японію на стажування медичних працівників, що обслуговують населення, яке постраждало від Чорнобильської катастрофи (японці — 24 чоловіки, Україну — 19 чоловік).

5. Допомога у забезпеченні ядерної безпеки (19 млн. доларів у Фонд атомної безпеки цілеспрямовано на потреби тих, хто постраждав від чорнобильської аварії).

6. Співробітництво у ядерному роззброєнні (15 млн. доларів).

II. Перспективи співробітництва:

1. Надання медикаментів, приладів та обладнання (5 млн. доларів).

2. Запрошення до Японії та направлення в Україну фахівців-медиків.

3. Підтримка неурядових організацій Японії, які працюють з надання допомоги, що пов'язана з Чорнобильською катастрофою.

4. Технічна допомога для модернізації сектора електроенергетики (на суму 5 млн. доларів).

Соціальний захист

Милосердя не терпить директив

Управління соціального захисту населення при Кіцманській райдержадміністрації очолює енергійна людина, професіонал своєї справи Галина ЮРІЙЧУК. Керований нею колектив має певні напрацювання на цьому нелегкому терені.

— Торік відбулося реформування структури органів соціального захисту населення, що торкнулося і вашого підрозділу. Це чергова зміна вивіски чи справді крок до вдосконалення мережі соцзахисту?

— Про віддачу говорити поки що рано. Але втішає вже те, що відбулося об'єднання розрізнених у минулому ланок соцзахисту. Тепер до нашого складу входять територіальний центр соцзахисту та новостворений відділ обслуговування інвалідів і виплат громадянам компенсацій на соціальну допомогу.

Під нашою опікою зараз перебуває близько 22 тисяч жителів району, в тому числі 374 інваліди Великої Вітчизняної війни, 658 сімей загиблих військовослужбовців, півтори тисячі інвалідів праці, 447 інвалідів дитинства. Крім того, наше управління опікується двома психоневрологічними будинками-інтернатами, в яких перебуває близько трьохсот психічно хворих людей.

— Думаю, ви погодитеся, що для цих громадян замало самої державної допомоги. Чи маєте якісь сторонні джерела фінансування?

— Дякувати добрим людям благодійництво на терені району дедалі набирає розмаху. З ініціативи райдержадміністрації створено досить діездатний фонд підтримки малозабезпечених. Він має у своєму розпорядженні і кошти, і продовольчі запаси, які планомірно розподіляє між малозабезпеченими громадянами.

Усі сільради району уклали з колгоспами, селянськими спілками, агрофірмами угоди, згідно з якими передали їм частку своїх земель. На цих площах аграрники вирощують зерно, цукрові буряки, гречку та соняшник і дещицю врожаю повертають сільрадам, а ті отоварюють малозабезпечених цукром, олією, крупами й борошном. Мають свою землю і будинки-інтернати. Подають руку допомоги і місцеві фермери. Торік від них одержали вагому матеріальну підтримку понад 250 чоловік.

— Чи діє у районі мережа соціального патронажу?

— Ми насамперед подбали про неї. Практично в кожному населеному пункті працюють наші соціальні працівники.

— Чи не пробували залучити до опіки над самотніми людьми дітей?

— Колись це називалося тимурівським рухом. Але він себе значною мірою дискредитував. Ми відроджуємо це непогане в задумі починання, вкладаючи в нього християнський зміст. Практично в усіх школах створено загони милосердя. Щоправда, не скрізь вони добре діють. Але діти Кіцманської середньої школи, наприклад, охоче навідуються до стареньких, копають їм городи, сапають, збирають врожаєне. Зернини доброти мають прорости в дитячих душах.

— Я помітив: у вашому управлінні немає черг. Чим це пояснюється?

— Черги зникли після того, як ми комп'ютеризувалися. Тепер людина за лічені секунди може отримати в нас будь-яку довідку і не гайнувати час.

Розмову вів Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Освіта

Будні приватного інституту

Тисячі нових підприємств з'явилися за останні роки у Хмельницькому. Примножено, росте й мережа комерційних банків, фірм, трастових компаній. Удосконалюються система ревізійних та контрольно-регулювальних служб. Проте можна без перебільшення сказати, що навіть найсолідніші з них відчувають гостру потребу в кваліфікованих спеціалістах — менеджерах, фінансистах, бухгалтерах-аудиторах, економістах, банкірах.

Створений у травні 1992 року Хмельницький приватний інститут бізнесу працює над підготовкою кадрів такого профілю. Він має для цього необхідну матеріальну базу, обладнані лабораторії, навчальну бібліотеку, кваліфікованих викладачів.

Поетапно удосконалюють навчальний процес. Введено рейтингову систему оцінку роботи академгруп, що дозволяє підвищувати відповідальність студентів за якість засвоєних знань.

Роботу професорсько-викладацького складу оцінюють за спеціальними тестами, враховуючи також і думку студентського колективу.

Важливу роль у створенні сприятливої атмосфери в інституті відіграє урізноманітнення форми навчального процесу. Одна з них — зустрічі студентів з американськими економістами — працівниками Корпусу Миру. Добрим словом згадують студенти своїх викладачів Нелл Маккитрик, Келлі Сейболда, які доклали чимало зусиль для вироблення у них основ сучасного економічного мислення.Сьогодні знання і досвід передають Роберт Рене та Вів'ен Кім.

Заохочують студентів і до наукової і до дослідницької роботи. Нещодавно першокурсники із захватом ділилися враженнями від студентської науково-практичної конференції з теми «Розвиток освіти й економіки в Українській державі у 1648—1657 рр.», що проводилася з нагоди 400-річчя від дня народження Б. Хмельницького.

Готуються студенти і до участі у традиційному конкурсі творчих робіт, присвяченому пам'яті Великого Кобзаря. У травні будуть відомі його лауреати.

Медицина

Устигнути в дитячому віці

Сколіоз у перекладі з грецької означає викривлення. Деформація хребта, як правило, виявляється у дитячому або підлітковому віці.

На знімку: у харківській санаторній школі-інтернаті лікують дітей, хворих на сколіоз.

Фото Гліба ГАРАНИЧА (Укрінформ).

Найкращий подарунок — посмішка друга

Щодня, виходячи з дому, зустрічаю галасливу зграйку хлопчиків і дівчаток. Кудись біжать, поспішають...

Маленьким пацієнтам 7-ї київської лікарні бігати й стрибати лікарі не дозволяють. Лікування серйозних захворювань нирок, інших недуг часто передбачає суворий постільний режим. Лікарняна палата стає майже домівкою. Та хоч як її обживай, а коли за поріг не виходиш по чотири місяці й більше, все тут страшенно набридає!

Порятунок в одному — якось дотягтися до світу за вікном, не втратити з ним зв'язок. Добре, коли це розуміють не тільки дорослі, приміром мами б бабусі, а й такі самі діти. І приходять відвідати.

Учнів Кловського ліцею іноземних мов спонукала до цього їхня вчителька Світлана Петровська — душа й натхненник Українського товариства імені Януша Корчака, заслужений учитель України. Діти вкупі малюють, вишивають, щось майструють або просто вигадують історії, які потім обов'язково з'являються на сторінках газети ліцею «Кловские новости». А ще інсценують казки, вчать пісні, вірші. Кожний імпровізований концерт — незабутня подія в лікарні.

7-а київська лікарня — не єдина адреса, за якою поспішають члени товариства імені Януша Корчака. Вони намагаються піклуватися і про дітлахів, хворих на церебральний параліч. У самому лише Печерському районі Києва — десятки сімей, де зростають такі діти.

Олеся МЕНЖУЛІНА, «Юн-прес».

Наші потреби не збігаються з державними можливостями

Минає рік, як в Україні діє Програма житлових субсидій. Це дитя Кабінету міністрів первісно мало відновити соціальну справедливість у період підвищення цін на утримання житла і комунальні послуги. Нову житлову політику уряду побудовано за принципом батога й пряника: з одного боку — жорсткий пресинг оплати за апартаменти і квартирний сервіс (на сьогодні — 60% від собівартості), з іншого — державна субсидія на відрахування оплати за житлово-комунальні послуги (квартплата має не перевищувати більш як 15% бюджету родини).

Чи слід було впроваджувати систему субсидій у країні, де більша частина населення потребує державної допомоги? З цього приводу економісти та політики сперечаються й досі. Пересічного громадянина хвилює інше питання — чи варто взагалі одержувати житлову «допомогу»? Чи не доведеться потім нащадкам віддавати борги державі? У Міністерстві соціального захисту населення України роз'яснили, що субсидію призначають родинам з низькими доходами для відрахування витрат на оплату житлово-комунальних послуг і електроенергії незалежно від того, мешкає родина в державній або приватизованій квартирі, та її одержання не передбачає зміни форми власності, тим паче позбавлення прав на приватизоване житло. Правонаступник квартири не повинен повертати суму раніше призначеної житлової субсидії.

Комунальники стверджують, що поки в Україні не буде реформовано оплату праці, квартплата на приватизоване та державне житло буде однакова.

Невдовзі парламент України розгляне в третьому читанні Закон «Про субсидії для відрахування частини оплати за житлово-комунальні послуги», що передбачає низку нововведень. За словами заступника міністра соціального захисту населення Миколи Нощенка, закон передбачає нарахування житлових субсидій, виходячи з середньодушового доходу члена родини, а не сукупного, як нині. Ця зміна гуманна й справедлива щодо так званих великих родин. При цьому права малозабезпечених самотніх громадян теж не зачіпаються.

Сьогодні система соціального захисту населення від «житлових» потрясінь зіткнулася з проблемою «нульових доходів». Це стосується насамперед громадян, які працюють у держсекторі й по кілька місяців не отримують зарплату. В цьому разі субсидію видають на три місяці (звичайно — на півроку), а після закінчення терміну одержувач має пройти «переосвідчення» своїх доходів. Субсидію дають лише на нараховану заробітну плату.

Щоправда, незважаючи на тяжкий гніт квартирної плати, за державною допомогою до служби житлових субсидій звернулося поки що півтора мільйони українських родин. Минулого року на цю гуманну місію з держбюджету було витрачено лише 6 трлн. крб. Як запевнив Микола Нощенко, держава готова матеріально допомогти всім, хто потребує, — у держбюджеті-96 на Програму житлових субсидій передбачено більш як 80 трильйонів.

Ольга ВАУЛІНА.

Смачного вам, кияни!

У году про співпрацю укладено між столицею і однією з найбільших сільськогосподарських областей держави. Її підписали заступник глави Київської міської держадміністрації Іван Кучерявий та глава Вінницької облдержадміністрації Микола Мельник.

Вінничани зобов'язалися поставити в нинішньому році киянам близько 20 тис. тонн м'яса, 2,5 тис. тонн масла, 1,5 тис. тонн сухого молока, ряд інших продуктів харчування.

До речі, після того, як члени столичної делегації, що прибули до міста над Бугом, відвідали оптово-промисловий ярмарок, угоду довелося розширити. Гостей зацікавили промислові вироби вінницьких підприємств — ВО «Жовтень», АТ «Маяк», швейного об'єднання імені Володарського, ВО «Кристал» та ряду інших. Невдовзі продукція цих підприємств з'явиться на прилавках столичних магазинів. Вигода буде взаємна: кияни матимуть нові товари, а вінничани частково розвантажать склади, на яких нині зібралося нереалізованих товарів з вінницькою маркою на суму більше 200 трлн. крб.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Базарний день (на 21.04)	Ціни на основні продукти харчування на ринках України							
	Яловичина	Свинина	Сало	Яйця (десяток)	Олія	Сметана	Сир жирний	Картопля
Кіровоград	300—400	450—600	350	120—140	140—160	300	180—200	90
Рівне	220—300	340—400	300	130—170	115—130	250—300	120—200	50
Чернівці	250—270	280—450	220	140	180	370—380	160	50
Київ (Лук'янівський ринок)	500—550	500—600	250—300	130—150	180	300—350	250—350	70—80

Хроніка. Факти. Події

● *Берлін*

Ракети — не картопля

Закінчився перший раунд переговорів представників США і КНДР з питання поставок північнокорейських ракет на Близький Схід. Цей діалог, як було оголошено у Вашингтоні представником держдепартаменту США, має поки «суто попередній характер». Адміністрація США домагатиметься стримування північнокорейською стороною продажу ракет, зокрема Сирії та Ірану. Вашингтон хотів би також, щоб Північна Корея приєдналася до міжнародних договорів про обмеження експорту таких видів зброї.

● *Рим*

Усі залишилися на своїх місцях

У неділю в Італії відбулися дострокові парламентські вибори. Рішення про їх проведення було прийняте після того, як відомому політикові Антоніо Макканіко не вдалося сформувати новий уряд. Після консультацій з лідерами основних політичних сил з'ясувалося, що жодна з них не має в парламенті твердої більшості. Проте перші результати виборів свідчать, що така ситуація не зазнає змін. Правий блок «Полюс свободи» лідирує з незначним відривом за результатами виборів до нижньої палати парламенту. А його основний суперник лівоцентристський блок «Оливкове дерево» не набагато випередив своїх конкурентів у верхній палаті.

● *Бейрут*

На Сході має бути все спокійно

У Дамаску відбулися активні дипломатичні контакти й переговори з питання про негайне припинення вогню на ізраїльсько-ліванському кордоні. У них поряд з сирійськими керівниками взяли участь державний секретар США Уоррен Крістофер, міністри закордонних справ Франції — Ерве де Шаретт, Італії — Сузанна Аньеллі, Ірану — Алі Акбар Велаяті і РФ — Євген Примаков. Головним завданням, що стояло перед представниками цих держав, було домогтися негайного припинення вогню у Лівані.

● *Белград*

Визволений і невинний

Мусульманські власті в Сараєві звільнили полковника армії Сербської Республіки Алекса Крсмановича, заарештованого майже три місяці тому за звинуваченням у вчиненні військових злочинів. Адвокат сербського офіцера Ігор Пантелич заявив, що мусульманські власті у такий спосіб визнали полковника Крсмановича цілком невинним.

● *Люксембург*

У полку партнерів ЄС прибуло

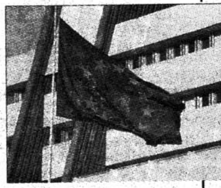
Президенти Азербайджану Гейдар Алієв, Вірменії — Левон Тер-Петросян і Грузії — Едуард Шеварднадзе прибули до Люксембургу на дводенне засідання Ради ЄС на рівні міністрів закордонних справ, щоб підписати угоду про партнерство і співробітництво з ЄС. Аналогічні документи уже підписала більшість колишніх республік Радянського Союзу.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

На початку тижня

Ми стаємо своїми в Європі

(Початок на 1-й стор.).

Велике політичне значення візиту зумовлено передусім тим, що членство в Раді Європи є важливим чинником підтвердження статусу України як рівноправного члена спільноти європейських держав. Адже основною статутною умовою для приєднання України до РЄ є визнання державою-кандидатом принципу верховенства права, її зобов'язання забезпечити права та основні свободи людини всім особам, які перебувають під її юрисдикцією та ефективно співпрацювати з іншими членами РЄ у цій галузі.

Міжнародні та європейські фінансово-економічні структури розглядають приєднання держави до РЄ як показник внутрішньої стабільності та додаткову гарантію захисту власних інвестицій у цю державу. Членство у РЄ свідчить про демократичний вибір держави, послідовність у проведенні реформ, спрямованих на захист прав людини та зміцнення демократичних інститутів.

З офіційними візитами у РЄ вже побували Голова Верховної Ради Олександр Мороз, Прем'єр-міністр Євген Марчук, міністр закордонних справ Геннадій Удовенко. Візит Президента Леоніда Кучми до штаб-квартири Ради Європи завершує цикл відвідин цієї організації вищим керівництвом нашої держави.

І хоч він відбудеться в контексті вступу України до РЄ, однак саме про цю подію нині ніхто вже й не згадуватиме. Адже наша держава стала 37-м повноправним членом цієї організації в жовтні минулого року, тому нині мова йтиме про розбудову відносин нашої держави з РЄ. У цьому контексті розглядатиметься і доповідь Леоніда Кучми на пленарному засіданні ПАРЄ, а особливо проблеми, що їх порушуватимуть депутати під час дискусії.

Безперечно, їх насамперед цікавитиме, як Україна виконує взяті під час вступу до РЄ юридичні зобов'язання, а їх ПАРЄ рекомендувала 20, що їх слід реалізувати протягом року. Півроку минуло, а до багатьох з них ми ще й не приступали, з іншими роботи — непочатий край.

Скажімо, серед них такі важливі і непрості питання, як прийняття Конституції, над якою Верховна Рада ще поки дебатує, прийняття Закону про смертну кару, підписання конвенції про запобігання тортурам, що вимагають і серйозного підходу владних структур, і, безперечно, великої роботи та активної підтримки цілого суспільства.

Проте є й такі зобов'язання, виконання яких загальмувалось з незрозумілих причин, певніше тому, що проблем з їх реалізацією просто немає. Як, приміром, конвенція про права національних меншин та мовні права національних меншин, з ратифікацією якої не поспішає Верховна Рада України.

Не обминути депутатам і такого питання, як ставлення України до денонсації Державною Думою Росії Бєловезьких угод та оцінки нашою державою форсованого зближення Білорусії та Росії.

Очевидно, порушуватиметься і наше внутрішнє питання — ситуація в Криму. Як відомо, Верховна Рада автономії звернулася до РЄ з проханням звернути на цей регіон якнайпильнішу увагу. І хоч ці проблеми, як наші внутрішні, обговорюватимуться лише через Міністерство закордонних справ України, однак позицію нашої держави має висловити під час дискусії Леонід Кучма.

Цього разу сесія ПАРЄ має обрати суддю від України до Європейського суду. Кандидатів поїхало троє — Володимир Василенко, Петро Мартиненко та Володимир Євнтов. Хто з них здобуде право одягнути мантію правосуддя — покаже голосування.

А загалом спостерігачі очікують від офіційного візиту Президента України, що він сприятиме усвідомленню парламентськими колами РЄ факту, що незалежна і демократична Україна є важливим чинником геополітичної стабільності в Європі.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Три мільярди для ЧАЕС

(Початок на 1-й стор.).

Президент Франції повідомив, що Президент України Леонід Кучма, який взяв участь у другому етапі зустрічі, підтвердив лідерам «вісімки» намір України вивести Чорнобильську АЕС із експлуатації до 2000 року. А зараз Україна лише тимчасово припинила роботу реакторів на Чорнобильській станції, додав Ж. Ширак.

За інформацією Президента Франції, під час зустрічі обговорювали й проблему саркофага ЧАЕС, під яким захоронено 4-й енергоблок станції, який став головною причиною трагедії 1986 року. За даними експертів, стан саркофагу, що є покриттям реактору, викликає тривогу. На московському саміті було вирішено прискорити роботу спеціальної комісії російських, українських, європейських та американських фахівців для того, щоб до кінця року вона подала лідерам «вісімки» всебічну доповідь з оцінкою стану саркофагу, переліком робіт з його ремонтування і їхню приблизну вартість. Визначено всі джерела фінансування як за рахунок грантів, так і кредитів. Без цього, сказав Президент Ширак, Україна не в змозі взяти на себе відповідальність за виведення станції з експлуатації з дотриманням усіх вимог ядерної безпеки.

Президент Л. Кучма високо оцінив факт підписання Україною та країнами «великої сімки», а також Комісією Європейського Співтовариства Меморандуму про взаєморозуміння (грудень 1995 року), який зафіксував політичні наміри сторін співробітничати у сфері виведення Чорнобильської АЕС із експлуатації. Однак, підкреслив він, Меморандум не передбачає чітких фінансових зобов'язань країн «великої сімки». Нерозв'язаною, відзначив також Л. Кучма, залишається і проблема перетворення забрудненого реактора на екологічно безпечну зону.

Президент України закликав усі зацікавлені сторони взяти участь у створенні й діяльності Міжнародного наукового центру в місті Славутич, що надасть унікальну можливість для розвитку наукового і технологічного співробітництва в галузі ядерної та радіаційної безпеки.

Президент України, звертаючись до учасників зустрічі, також підкреслив, що «Україна зацікавлена у подальшому безпечному використанні переданих їй ядерних матеріалів і підтримує міжнародні зусилля з запобігання їх нелегального розповсюдження».

Він відзначив, що звуження ареалу розташування ядерної зброї в Європі за рахунок території України надасть унікальну можливість для реалізації у рамках Пагуошського процесу ідеї без'ядерності великого регіону Центральної та Східної Європи від Чорного до Балтійського моря.

Л. Кучма також підтримав рішення лідерів ядерних держав укласти міжнародну угоду про всеосяжну заборону ядерних випробувань до вересня нинішнього року.

Стіна впала. Можна сміятися?..

У листопаді 1989 року, коли впала Берлінська стіна, а разом із нею зник і німецько-німецький кордон, світ усвідомив, якою несправедливою була багаторічна реальність до цього народу.

Адже скільки б не претендував на остаточність інстанції людський суд, — проте виносити вердикт може тільки Всевишній... Політики за гріхи батьків примусили відповідати дітей. І Берлінська стіна розрізала навпіл не лише країну, столицю, а почасти — родини та сім'ї. Тобі половина — й мені половина, — співалося в популярній у ті роки патріотичній пісні.

Розглядаючи під різним кутом зору німецько-німецьку історію, доходиш висновку: вона — джерело для оповідань, мелодрам, трагедій, трилерів. Єдине, на що досі не надихало падіння Берлінської стіни, — це народження кінокомедій. Очевидно, німецькі автори та режисери не вважали «гарячу фазу» об'єднання сюжетом для комедій, і вже зовсім у цей жанр «не вписувалася» тема колишньої НДР. Бо оновлення історії ще не пройшло достатнього шляху, а з іншого боку — ностальгія, котра виникла, не дозволяла знайти у розваленій системі кумедну сторону.

Проте, як свідчить життя, традиції виникають не лише, щоб їх дотримувалися, а й щоб їх порушували. Квітень переконав киян: німці піднялися так високо, що змогли засміятися й над цим сумним періодом своєї історії. Гете-інститут у Києві презентував у Будинку кіно п'ять німецько-німецьких комедій про те, як «Схід зустрічається із Заходом». І багато наших співвітчизників зробили для себе несподіване відкриття: серйозні німці можуть сміятися над собою й тим, що з ними трапилося. Й «заразити» сміхом глядача.

Людмила НІКОЛАЙЧУК.

Про що говорять

Шкода Альошу...

Демократія в Болгарії, й справді, надала суспільству широкі перспективи: радники общини Пловдива вирішили знищити... оспіваний пам'ятник воїнові Альоші.

Сумна епопея «радянського визволителя» Болгарії, найімовірніше, завершиться його зруйнуванням. Оскільки бетонного гіганта важко буде демонтувати неушкодженим. 30 радників, котрі голосували за зняття пам'ятника з Пагорба Визволителів, кваліфікуючи його як символ окупаційної Радянської Армії, перемогли 17 колег-представників Болгарської соцпартії. На засіданні точилася жвава політична суперечка щодо ролі Радянської Армії у визволенні країни від фашизму.

Є ще один варіант — «одягти» Альошу... в металевий диск. Проект скульптора Кирила Найденова пропонує певний компроміс: залишити пам'ятник, але всередині спеціальної оболонки.

Днями до «розбору» приєдналося й Міністерство закордонних справ. Заявивши, що рішення пловдивської влади ставить під сумнів історичну істину: роль колишнього СРСР у визволенні країни від фашизму.

Скандал навколо Альоші триває вже 6 років.

Представляємо керівників областей

Геннадій ФОМЕНКО:

З «одвічної плакальниці» Луганщина перетвориться на самодостатній регіон

З досьє редакції

Г.П.Фоменко, народився у м. Стаханов, 1943 року, у багатодітній робітничій родині. Після закінчення середньої школи працював на машинобудівному заводі, де пройшов шлях від учня токаря до директора.

За чотири роки свого директорства вивів підприємство з відсталих у галузеві лідери. За наполяганням шахтарських колективів, котрі страйкували, 1989 року його було обрано головою Стахановської міської Ради народних депутатів.

Залишив у місті по собі добрий слід — найкращий в області тролейбусний парк, газифіковані шахтарські селища.

1992 року був направлений на роботу до області на пост першого заступника голови облдержадміністрації, обирався депутатом Верховної Ради минулого скликання.

У листопаді 1995 року указом Президента України його призначено виконувачем обов'язків голови Луганської облдержадміністрації.

— Геннадію Петровичу! Ви пізніше за всіх в Україні почали керувати областю. Ваш попередник, як відомо, зазнав невдачі й тому природнє запитання — що саме у Луганській області робиться нині?

— Часу, що минув, вистачило для того, щоб визначитися у цілях і завданнях, виробити стратегію і тактику дій, означити пріоритети, підібрати людей, здатних їх розв'язувати.

Коли оцінювати минулий період з точки зору організаційного становлення, то вважатимемо, що цей процес пройшов більш-менш успішно.

Сформовано команду, органи виконавчої влади обласного і районного рівнів. Розроблено програми, які, переконаний, забезпечать прорив у розв'язанні цілої низки завдань регіонального значення: відновлення керованості територією, забезпечення населення області продовольством, підтримки місцевого товаровиробника, захисту внутрішнього споживчого ринку, ліквідації деформацій у промисловості, формуванні єдиних механізмів бюджетної політики.

Наша позиція: не може Луганська область з її велетенським, науковим та кадровим потенціалом залишатися «вічною плакальницею», регіон мусить розвиватися з опорою на власні сили та можливості — було підтримано сесією обласної Ради.

Намітилася тенденція зниження темпів спаду промислового виробництва. Якщо у вересні 1995 року вони становили 33,4%, то у жовтні — 21,5, листопаді — 17,2, грудні — 5,8. За цим показником область пересунулася з останнього 25 на 7 місце в Україні. За обсягами капіталовкладень, введенням нових основних фондів, експортним постачанням, зростанням продуктивності тваринництва область посідає 3—4 місце в Україні.

Зріс обсяг постачання продукції на експорт. Досягнуто позитивного сальдо у зовнішньоторговельному обігу. Ми добре розуміємо нетривкість цих процесів, їхню незавершеність. І все-таки певні підсумки дозволяють робити оптимістичні прогнози: облдержадміністрація в новому складі здатна переламати ситуацію на краще.

Команда

— Очевидно, реформації не всім до снаги. За яким принципом ви формували команду? Чи завершився цей процес?

— Процес формування команди, очевидно, виявився найскладнішою справою. У підбиранні заступників ставку було в основному зроблено на керівників, котрі мають значний досвід керування на рівні міст, районів, великих підприємств.

Смисл формування команди зводився до того, що до керівництва областю мають прийти люди, які поділяють означений Президентом та Кабінетом міністрів України курс реформ і здатні зорганізувати втілення його в життя на території області задля підвищення добробуту та життєвого рівня населення.

Ми зіткнулися з тим, що нові завдання виявилися окремим керівникам і фахівцям колишнього апарату керівництва не до снаги. Довелося від декого відмовитися. Було оголошено конкурс на заміщення вакантних посад. За його підсумками, приміром, управління культури та мистецтва очолив народний артист України відомий актор театру і кіно Михайло Голубович, управління освіти — проректор педагогічного інституту, кандидат педагогічних наук Віталій Курило.

Вважаю, що створення команди — процес тривалий. Ще є питання, що чекають на своє розв'язання. Водночас розумію, що команда — це не лише апарат керування. Це ті сили, що реально можуть впливати на стан справ, здатні мати позицію і виробляти політику, визначати шляхи її реалізування. Тому ми прагнемо коло їх розширювати. Рада промисловців і підприємців, рада інвесторів, гуманітарна рада, рада з координування молодіжної політики, науковий центр — це далеко не повний перелік створених при облдержадміністрації формувань, які разом з нами сьогодні працюють на загальну справу.

Однодумці

— Кажуть, вас добряче підтримує офіційний Київ? Як ви гадаєте, це данина минулому чи реальна оцінка можливостей? Як ви маєте намір цю підтримку використовувати?

— Як це визначити, не знаю. Офіційний Київ зацікавлений у тому, щоб вивести державу з кризи. Дії, які тому сприяють, офіційним Києвом підтримуються, так само як і відкидається все те, що цей процес гальмує. Ставлення до області у вищих ешелонах влади, особливо останнім часом, скажемо прямо, було несприятливе. Гадаю, тут не останню роль відіграли певні засоби масової інформації, створюючи їй, не шкодуючи чорних барв, імідж складної, безперспективної, заповідника застою.

Моє призначення на пост глави адміністрації відбулося після докладного вивчення соціально-економічного становища в області, порад із керівниками держвиконкомів та райдержадміністрацій, підприємств та організацій.

Я давно себе вважаю за члена команди Президента і маю намір робити все можливе, щоб виправдати Президентову довіру і не підвести людей, які підтримували мою кандидатуру.

— У вас великий досвід господарчої та політичної роботи. Хто ви сьогодні більше: господарник чи політик?

— Я був і залишаюся господарником, що пройшов школу виробництва, як-то кажуть, від «А» до «Я». На хвилі пристрастей перших шахтарських страйків був змушений стати політиком. Брак знань, умінь і навичок політичної діяльності відшкодовував у Верховній Раді України. Це добра школа, де пізнається логіка законотворення, відстежується стан суспільно- політичної свідомості.

Теперішня посада зобов'язує бути і господарником, і політиком, залежно від того, які доводиться розв'язувати завдання. Борюся з тим, щоб політичні моменти не поглинали, не перекреслювали конкретні управлінські рішення. Не терплю парадності.

Стратегія

— Вам, як главі облдержадміністрації, доводиться в основному займатися економічними проблемами. Які з них для вас мають сьогодні пріоритетне значення?

— Для області принципово важливим є розв'язання трьох основоположних завдань.

Перше — подолання спаду промислового виробництва і нарощування випуску конкурентоспроможної продукції. Визначено шляхи розв'язання цієї проблеми. Вживають термінових заходів з усунення структурної деформації промислового виробництва. Суть проблеми полягає в тому, що останніми роками через порушення міжгалузевого паритету цін, різні темпи спаду виробництва у галузях, питома вага в загальному обсязі випуску продукції найефективніших із них — нафтопереробної, машинобудування, харчової та легкої промисловості — різко знизилася, а найпрацемісткішої, найенергомісткішої та високовитратної вугільної промисловості — зросла.

Ми не за згортання вугільного виробництва. Ми за розвиток всіх галузей промисловості і водночас за ті пропорції, які допоможуть пожвавити економіку області. Зробили ставку на групу підприємств, здатних це здійснити найближчим часом.

Разом з тим бачимо гостру необхідність розроблення й здійснення регіональних програм, спрямованих на створення замкнутого циклу виробництва з виходом готової конкурентоспроможної продукції. На жаль, область було зорієнтовано переважно на вивезення сировини і напівфабрикатів, частка кінцевих виробів, продукції глибокої переробки нас не задовольняє.

Робота над програмою «Вугілля-кокс-метал» підтверджує правильність обраного курсу — замкнути на регіональному рівні фондомісткі виробництва, активніше створювати фінансово-промислові групи, залучати банківський капітал.

Звідси друге завдання, котре ми поставили перед собою — створення нормальних фінансових і матеріально-технічних умов для роботи агропромислового комплексу.

Ми розуміємо, що сьогодні вимагати від держави більше, ніж вона може дати селу, не можна. Щоб нагодувати тримільйонне населення області, треба обходитися своїми силами, шукати шляхи розв'язання проблеми.

Тому ми прийняли рішення про формування регіонального продовольчого замовлення, проавансуємо підготовку весняних польових робіт за рахунок товарних кредитів промпідприємств та фінансових вкладень бюджетних коштів, коштів підприємств, позик банків та інших інвестицій.

І третє завдання — бюджетне забезпечення фінансування соціальної сфери і соціального захисту населення від цінових ударів. Становище вкрай складне і його пом'якшення можливе лише на основі підняття матеріального виробництва.

Усі ці завдання взаємопов'язані, їх розв'язують комплексно.

— У кожного регіону свої особливості. Луганську область називають східними ворітьми України до південно-східної Азії. Вона межує з трьома областями Росії, її було, як жодну іншу, інтегровано в російську економіку. Які сьогоднішні орієнтації зовнішніх економічних зв'язків області і як ви оцінюєте їхній стан?

— Ми за розвиток відносин із прикордонними областями на економічно взаємовигідній основі. Сьогодні зустрічатися заради парадних заходів та фуршетів — неприпустима розкіш. Усі наші контакти та договори мають слугувати головному завданню — відстоювати інтереси свого регіону, так само як і не обмежувати прав партнерів.

Нами укладено угоди про економічну співпрацю з усіма областями України та 18 регіонами Російської Федерації. Нещодавно досягнуто згоди з Європейським банком реконструкції та розвитку на його пайову участь у будівництві заводу з виробництва стартерних батарей для автомобільної промисловості.

Для забезпечення торговельно-економічних операцій та залучення російського капіталу в економіку області в Луганську плановано відкрити представництво російсько-українського «Кредитімпексбанку», переговори щодо цього з участю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності відбулися в облдержадміністрації, ухвалено відповідне рішення.

Точки опори

— Коли зі стратегією все більш менш-ясно, тоді що можна сказати про тактику? Яку з нинішніх політичних сил ви вважаєте за свого союзника? Ваші стосунки з мас-медіа?

— Тактичні рішення диктує життя, становище іноді змінюється щодень кількаразово, від нього залежать і наші дії. Головне, вони мають бути збалансовані з органами влади на місцях, керівниками підприємств, представниками партій та громадських рухів, на основі громадської злагоди та соціального партнерства. Облдержадміністрація нового складу з перших днів заявила про своє прагнення перебувати у центрі, не віддавати переваги жодній із політичних сил чи то лівого, чи то правого штибу, і разом з тим підкреслювала свою сталу готовність до компромісу, конструктивної співпраці для розв'язання тих завдань, які сьогодні сформульовано як пріоритетні.

До опозиції, що не становить суспільної небезпеки, до критичних виступів засобів масової інформації ставимось як до нормального явища. До тих, хто нав'язує деструктивні стосунки і в житті, і в пресі, реакція облдержадміністрації буде адекватною.

Ми — за діловий, розумний діалог.

— Багатогранні обов'язки глави адміністрації. Робота поглинає. Трохи про хвилини радощів.

— Вони — у миттєвостях віднайдених вдалих рішень.

Вони — у словах подяки людей, яким удалося допомогти. І ці хвилини душевної відлиги живлять решту доби. От де б тільки їх більше знайти?

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Поділ влад і проблеми конституційної законотворчості

***О**СМИСЛЕННЯ і розв'язання сучасних проблем створення нової Конституції країни має спиратися на фундаментальні світові цінності, серед яких — теорія верховенства народу над усіма державними і недержавними суб'єктами і теорія поділу влад, яка, всупереч поширеним уявленням, розроблялась основоположниками не у відриві від народного суверенітету, а саме з метою визволити народ від деспотії і тиранії та здійснювати владу самим народом.*

Такий теоретико-методологічний підхід відкидає надто поширений сьогодні акцент, суть якого — відволікання уваги від змісту і якості проекту Основного Закону, а зосередження її на забезпеченні рівності гілок влади, насамперед законодавчої і виконавчої, у конституційній правотворчості. Складовим елементом цього паритету є узгодження тексту нової Конституції Верховною Радою і Президентом.

Може, магія слова «конституція», може, всезагальність цього акта, і, може, всього лише така приземлена причина, як зацікавленість тих чи інших суб'єктів у реалізації того, що проект Конституції декабриста М.Муравйова називав «особисті види», обумовили надзвичайно поширене абстрагування слова «конституція» від його суті. Певним чином, здається, з цим пов'язане також оперування при визначенні роботи з підготовки проекту Основного Закону здебільшого як «конституційний процес». Визначення «конституційна законотворчість», як правило, в арсеналі відповідного категоріального апарату не використовується.

За означеною зовнішньою розірваністю прихована глибинна суперечність. Конституційні питання, як з точки зору змісту Основного Закону, так і порядку його прийняття вирішуються значною мірою поза зв'язком з принципами народного суверенітету і поділу влад. Більше того, всупереч їм.

Конституція — закон. Закон, що має особливі риси, які відрізняють його від звичайних законів і обумовлюють його якість і рівень як Основного Закону, верховенство Конституції в ієрархії законів, найвищу юридичну чинність.

Це, здавалося б, звичне положення, однак його надзвичайно важливо чітко усвідомити, бо визначеність у цій проблемі обумовлює і визначеність у розв'язанні питання про конституційну законотворчість як функцію у системі функцій тріади влади. Саме таким чином можна досягти визначеності і ясності щодо суб'єктів конституційної законотворчості, що стало предметом не тільки широкої, а й гострої дискусії.

Та незаперечна констатація, що Конституція — закон, органічно дає можливість дійти висновку, що суб'єкти конституційного і законодавчого правотворення збігаються. Ці суб'єкти: народ і його представницький орган — парламент. Можливе також обрання народом спеціального представницького органу з метою створення Основного Закону — Конституційних (Установчих) зборів (асамблеї, конвенту). І тільки. Автор не поділяє думку про те, що інститут Президента має представницьку природу.

Важливо наголосити на принципово значущій проблемі, що допоможе розчистити уявлення про створення Основного Закону в контексті тріади влади. Перехід до здійснення єдиної державної влади за принципом поділу влад не відкинув загальновизнане концептуальне положення про суб'єкти створення Конституції.

З цієї точки зору, конституційна реформа України позначена деформаціями, суперечностями і помилками. На мій погляд, причиною цього було втілення в цей процес хибних підходів про самостійне соціальне призначення кожної гілки влади, що в сукупності забезпечують належне здійснення єдиної державної влади.

Виходячи з теорії поділу влад, ні виконавча, ні судова гілки не є суб'єктами законодавчої, включаючи конституційну, правотворчості. Це, як уже відзначалося, прерогатива народу і його представницьких органів.

Усупереч цій доктринальній настанові Президент України ініціював ідею про кардинальні зміни щодо створення другої Конституційної комісії, а Верховна Рада з нею погодилась (щоправда, з деякими коригуваннями) і формалізувала своєю постановою від 10 листопада 1994 р. «Про склад Комісії з опрацювання проекту нової Конституції України (Конституційної комісії)». Дехто трактував підходи, на базі яких була сформована названа інституція, як такі, що випливають із принципу поділу влад, акцентуючи увагу на їхній рівності.

Погодитися з подібною інтерпретацією неможливо. Це мотивується тим непохитним положенням, згідно з яким створення Основного Закону виходить за межі соціального призначення, функцій виконавчої і судової гілок. Виконавча має управлінську, організаційну функції на виконання Конституції, законів та інших правових актів, що приймаються безпосередньо народом або його представницькими органами, правосуддя забезпечує в конкретних відносинах правове застосування Конституції, законів та інших правових актів, що приймаються народом і його представницькими органами.

Саме наведені соціально-функціональні аспекти теорії поділу влад не набули відбиття в легітимації обох комісій з розробки конституційних проектів, унаслідок чого склалася драматична ситуація в проектно- конституційній діяльності.

***НАУКОВИЙ** аналіз організаційного боку цієї роботи рельєфно викреслює суперечність: урозріз із своїм соціальним призначенням парламент не тільки не динамізував створення нового Основного Закону, а, навпаки, протягом п'яти з половиною років його роль у підготовці проекту Конституції дедалі слабшала і,зрештою, втратила свою домінантність.*

Цей висновок має різнобічне обгрунтування. По-перше, законодавча влада втратила свій статус єдиного суб'єкта, котрий легітимує Конституційну комісію. По-друге, Конституційна комісія втратила статус парламентського органу. По-третє, функція конституційної законотворчості із парламентської перетворилася на інтегральну функцію гілок влади, на думку автора, навіть з перевагою в бік Президента.

Якщо перша Комісія була обрана на сесії Верховною Ра-

дою (24 жовтня 1990 р.) і відповідно до її легітимації була парламентським органом, що втілювалось також у її назві: Конституційна комісія Верховної Ради, — то після наступних виборів Верховної Ради і Президента України цей порядок порушили антидемократичним шляхом — за рахунок позбавлення першої гілки її примату в організації і здійсненні проектно-конституційного будівництва.

За ініціативою Президента України, з якою погодилася Верховна Рада, спосіб легітимації другої Конституційної комісії був кроком назад. Він формалізований постановою Верховної Ради від 10 листопада 1994 р. «Про склад Комісії з опрацювання проекту нової Конституції України (Конституційної комісії)». У даному разі Верховна Рада вже перестала бути єдиним джерелом створення названої інституції. Із загального складу Комісії — 41 особа — парламент обрав тільки 15 народних депутатів — членів Комісії. Стільки ж — 15 осіб — членів Комісії призначив Президент. Крім цього, 7 членів Комісії — представники судово-прокурорських органів — голова Конституційного суду та по два представники від Верховного суду, Вищого Арбітражного суду і Генеральної прокуратури, а також один представник від Автономної Республіки Крим. У складі Комісії — також секретар. На чолі — два співголови — Президент України і Голова Верховної Ради.

Спосіб формування другої комісії та її склад не вписувалися в межі парламентського органу, що й втілено в її назві, — Конституційна комісія. Згідно з положенням про цю комісію, вона — тимчасова загальнодержавна комісія.

Загострімо увагу на тому, що всупереч концепції поділу влад, центральною ідеєю формування аналізованої ситуації було забезпечення рівності законодавчої і виконавчої гілок влади в створенні проекту Конституції. Це частково було відбито ще за обрання першої Конституційної комісії Верховної Ради шляхом інституювання двох співголів даної структури — Голови Верховної Ради і Президента України. Щодо останнього дане рішення викликало заперечливу реакцію, яка аргументувалась тим, що воно давало в руки Президента міцний важіль прямого впливу на Конституційну комісію з метою побудови в Основному Законі такого конституційно-правового статусу Президента, який втілював би інтереси Президента — співголови Конституційної комісії, а не інституту Президента без персоніфікації даного державного органу.

Крім цього аргументу, висновок щодо введення Президента до складу Конституційної комісії як співголови обгрунтовувався посиланням на принцип поділу влад, згідно з яким створення Конституції — функція законодавчої влади.

Загалом справедливі наукові висновки під час організації другої Комісії були не тільки знехтувані. Грунтовно критиковані підходи,на жаль, переросли в принцип, використаний у формуванні другої Конституційної комісії. На засадах рівності законодавчої і виконавчої влади вже визначилися навіть самі суб'єкти створення Комісії, а також співголови і члени.

***З УРАХУВАННЯМ** того, що після укладення Конституційного договору Президент одержав надмірні повноваження в розв'язанні кадрових питань, котрі інтенсивно реалізуються, є всі підстави стверджувати, що можливості, важелі і функції виконавчої влади в Конституційній комісії, а тим самим в побудові проекту тексту Основного Закону, переважають парламентські.*

Якщо виходити зі способу формування Конституційної комісії та її складу, то маємо підстави для висновку про те, що постанова Верховної Ради від 10 листопада 1994 р. «Про склад Комісії з опрацювання проекту нової Конституції України (Конституційної комісії)» формалізує трактування функції конституційної законотворчості як інтегративної.

Категорично відкидаючи подібне сприйняття як таке, що знищує принцип поділу влад, я, зрозуміло, досить далека від думки про відсторонення виконавчої і судової влади із сфери конституційної законотворчості. Навпаки, це — загальнонародна, загальносуспільна і загальнодержавна справа. Але безперечно і те, що провідними суб'єктами у цій сфері є тільки наділені правом розв'язання проблеми народ і його представницькі органи.

Одержані інструменти і важелі відтіснення Верховної Ради України на місце після виконавчої влади остання наполегливо і енергійно використовувала, що найяскравіше виявилося в ініціюванні законопроекту про державну владу і місцеве самоврядування в Україні, а це завдало удару чинній Конституції України, безмежно розширило конституційний нігілізм, заподіяло серйозної шкоди побудові нового головного акта республіки, викликало кризу влади і гостру напругу в суспільстві.

Апогеєм падіння ролі парламенту у сфері конституційної законотворчості було укладення 8 червня 1995 р. Конституційного договору між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України.

Самозамах на парламентаризм має всебічну реалізацію. По-перше, парламент безпрецедентно порушив чинну Конституцію шляхом схвалення акта, який суперечить 64-м статтям Основного Закону. По-друге, він пішов на укладення Конституційного договору, що не відповідає принципу поділу влад, соціально-функціональному призначенню кожної гілки. Закріплена конституційно як єдиний законодавчий орган, Верховна Рада знизила свою роль до одного із суб'єктів створення договору, антиконституційного за суттю, але іменованого Конституційним. Тим самим конституційна законотворчість трансформувалась у сферу двох влад. Виконавча влада на рівних засадах із законодавчою, поза Конституцією, виступила суб'єктом прийняття документа, який перекреслив основоположні засади світового конституціоналізму. Незважаючи на офіційну назву, договір — антиконституційне явище в правовій системі України. Він зруйнував стрижневий принцип верховенства Конституції як фундаменту правотворення і правозастосування, а також стабільності суспільства і держави. Одночасно було відкинуто доктринальну ідею про соціальне призначення гілок влади, їхні функції в здійсненні єдиної державної влади. Всупереч концепції поділу влад Президент виступив у тій самій якості, що і Верховна Рада. На рівних засадах з останньою він здійснював парламентську функцію — функцію творення права, оскільки в створенні Конституційного договору Верховна Рада фігурувала вже не як єдиний законодавчий орган у системі поділу влад, а в не відомій досі «новій», не притаманній їй ролі, — однієї з двох рівних сторін — парламенту і Президента.

Занепокоєння зростає в зв'язку з тим, що стадією укладення угоди рівність законодавчої влади і Президента не вичерпалась. Договір, підтриманий з боку Верховної Ради не кваліфікованою, а тільки звичайною більшістю голосів народних депутатів, перекреслив конституційність побудови Основного Закону і в прогностичному плані, поширюючи рівність безпосередньо на текст головного документа.

Це втілено у скромній, на перший погляд, формулі Конституційного договору: «До прийняття нової Конституції Сторони не виноситимуть на всеукраїнський референдум, консультативний референдум та опитування громадської думки інших питань, крім прийняття нової Конституції України, текст якої буде узгоджений Сторонами» (ч. IV розд. VIII).

Та констатація, що конституційна законотворчість із функції Верховної Ради трансформувалася всупереч принципу поділу влад у сумарну функцію трьох гілок влади, формалізовано навіть у назві лютневого (1996 р.) проекту, переданого Конституційною комісією Верховній Раді, — «Конституція України. Проект, узгоджений між представниками Президента України, Верховної Ради України, Верховного суду України і Вищого Арбітражного суду України...» На превеликий жаль, це — не тільки зовнішнє віддзеркалення. Навіть з урахуванням того, що відповідність заголовка дійсності не підтверджена Верховною Радою, факт залишається фактом: інтегративний характер функції конституційної законотворчості — наявний. Саме в цьому — одна із серйозних причин великих недоліків проекту.

Ця констатація насамперед стосується системи державної влади. Загальнодержавний представницький орган народу змодельовано таким чином, щоб його вкласти де-факто в нішу, яку поглинає ніша Президента. Щоправда, зовні, з точки зору структури проекту Конституції, систему державних органів відкривають «Національні Збори» (розд. IV). Місце Президента — за парламентом (розд.V). Але внутрішня спрямованість відповідних розділів заперечує наведену послідовність. Проект Конституції передбачає за Президентом такий комплекс надзвичайно важливих повноважень,гарантій, можливостей і процедур, що їхня сукупність підвищує главу

держави над представницьким органом народу.

Це цілком рельєфно відображає те, що проект не містить таких загальновизнаних світом істотних характеристик, як «представницький» і «єдиний» вищий законодавчий орган державної влади. Розробники проекту обмежились фіксацією: «Законодавчу владу в Україні здійснює Парламент —Національні Збори». Відсутність визначених характеристик асоціюється з недомовкою і двозначністю, що припускає, зрештою, не заперечує трактування припущення про наявність в Україні, крім парламенту, також інших інституцій, що втілюють риси представницького і законодавчого органу. Подальший аналіз конкретних норм, що регулюють організацію державної влади, дає можливість дійти висновку, згідно з яким проект Конституції справді створює механізм визначення долі прийнятого парламентом закону поза парламентом. Тобто, ухвалений виборним представницьким органом народу, закон може не мати юридичної сили.

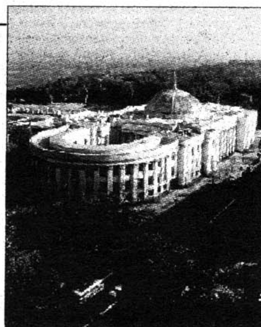
А що це саме так, підтверджує аналіз президентських повноважень, що прогнозує проект Конституції. Обмежившись тільки сферою законодавчої діяльності, констатуємо, що Президент має права: законодавчої ініціативи (ст. 103); схвалювати (?!) закони (ст. 95); повертати закони, що прийняті, для повторного розгляду парламентом, і для того, щоб вони вважалися таки ухваленими, за них має проголосувати більшість депутатів у дві третини від визначеного Конституцією складу палат (ст. 95). Наведені повноваження доповнюються іншими записами: Президент — гарант додержання Конституції (ст. 101); звертається з посланням до народу (п. 2 ст. 105); призначає всеукраїнський референдум щодо змін Конституції відповідно до ст. 157 Основного Закону; проголошує всеукраїнський референдум за народною ініціативою (п. 6 ст. 105); розпускає Палату депутатів (п. 8 ст. 105). Перелічені та інші записи істотно доповнюють можливість впливу Президента на законодавчу прерогативу парламенту. В комплексі з безпосередніми великими повноваженнями у названій сфері створюються всі можливості і процедури, завдяки яким долю закону, прийнятого представницьким органом народу, остаточно вирішує Президент. Тим самим парламент перестає бути єдиним законодавчим органом, його витісняють на задвірки державного механізму, що суперечить принципам народного суверенітету і поділу влад.

Подальше просування на шляху до демократичної Конституції потребує усунення деформацій, суперечностей і припущених помилок.

Слід застерегти: авторська позиція нічого спільного не має із запереченням участі другої і третьої гілок влади у конституційній правотворчості. Побудова Основного Закону — загальнонародна, загальносуспільна, загальнодержавна справа. Але при цьому суворим і непохитним має бути положення: згідно з принципами суверенітету народу і влад єдиними суб'єктами, які мають право розв'язувати конституційні питання, є тільки народ і його представницькі органи— парламент або Конституційна рада (збори, асамблея тощо).

Лідія КРИВЕНКО, головний науковий співробітник Інституту держави і права НАН України, доктор юридичних наук.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів обговорила звіт Антимонопольного комітету України і Фонду державного майна за минулий рік. Члени комісії висловили чимало критичних зауважень на адресу цих організацій, а також пропозицій щодо поліпшення їх діяльності. Робота цих органів виконавчої влади в окремих напрямках була визнана незадовільною.

Комісія з питань екологічної політики заслухала інформацію заступника міністра охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки Я.Мовчана щодо основних положень проекту закону «Про охорону та використання рослинного світу». В системі чинного природоохоронного законодавства цей закон визначатиме правові, економічні та соціальні основи збереження, невиснажливого використання і відтворення всіх дикорослих та інтродукованих рослин несільськогосподарського походження.

Секретар комісії Віктор Брит проінформував депутатів про результати попереднього розгляду цього законопроекту. Він зазначив, що проект містить серйозні недоліки, а окремі його положення не узгоджуються з чинним законодавством, зокрема Водним і Лісовим кодексами. Обговоривши всі позиції, члени Комісії ухвалили рекомендувати Кабінету Міністрів у двотижневий термін доопрацювати проект закону. Після цього депутати на черговому засіданні приймуть остаточне рішення щодо нього.

Розглянуто також проект закону «Про ратифікацію Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату». За словами заступника міністра охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки В.Васильченка, головна мета Конвенції — визнання того, що зміна клімату є загальнолюдською проблемою. Вона передбачає, що країни — члени конвенції надаватимуть для огляду інформацію про викиди парникових газів, здійснюватимуть відповідні програми як щодо запобігання цим викидам, так й зміни клімату, адаптації до наслідків такої зміни, а також сприятимуть розробці та впровадженню відповідних освітницьких програм. Члени комісії ухвалили внести цей законопроект на розгляд Верховної Ради.

На засіданні обговорено запропоновані зміни до Закону «Про охорону атмосферного повітря». Прийнятою постановою Верховної Ради «Про введення в дію Закону України «Про охорону атмосферного повітря» передбачалося, що статті стосовно використання атмосферного повітря як сировини основного виробничого призначення, мають бути введені в дію з 1 січня 1995 року. За оцінками наукових експертів, встановлення цих нормативів, а також стягнення плати за використання атмосферного повітря як сировини основного виробництва в сьогоднішніх умовах є недоцільним і передчасним. Народний депутат В.Костицький у своєму альтернативному законопроекті запропонував зняти з розгляду зміни, подані Кабміном й перенести строки введення в дію зазначених статей на 1 січня 2000 року. Однак, члени Комісії вдруге підтримали пропозиції уряду щодо вилучення статей, якими передбачається законодавче регулювання використання атмосферного повітря як сировини основного виробничого призначення.

У порядку контролю заслухано інформацію голови комісії Г.Філіпчука про економічну ситуацію, що склалася в місті Узин Білоцерківського району в результаті забруднення ґрунтів та підземних вод нафтопродуктами, а також повідомлення народного депутата А.Писаренка про стан справ по створенню заповідника Святі Гори у Донецькій області.

Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку на минулому тижні розглянула понад 20 питань. Зокрема, у порядку контролю, виконання Постанови Верховної Ради України від 2 лютого 1996 року №26 «Про стан виконання Постанови Верховної Ради України від 5 жовтня 1995 року «Про роботу уряду по виконанню законів та постанов Верховної Ради України щодо стабілізації фінансового забезпечення паливно-енергетичного комплексу і підготовки його до роботи в осінньо-зимовий період».

Зазначалося, що на фінансування вугільної промисловості у 1995 році було виділено коштів з державного бюджету на 26,5 відсотка більше запланованого обсягу, а пільги, надані галузі, становлять майже 95 трлн.карбованців. Державним бюджетом на 1996 рік передбачено виділити Мінвуглепрому на реконструкцію і технічне переобладнання (фонд розвитку ПЕК) 100 трлн.крб., а також на реструктуризацію вугільної промисловості — 27 трлн.карбованців.

Однак члени комісії констатували, що виконання Постанови неможливо визнати задовільним. Аналіз свідчить, що державна підтримка вугільної промисловості, починаючи з 1993 року, щорічно зменшується і досягла у 1995 році, незважаючи на прийняття Верховною Радою рішення про стабілізацію галузі, критично низького рівня. Якщо частка дотації в оптовій ціні на вугілля у 1993 році складала 80,9 відсотка, у 1994 році — 27,6, то вже у 1995 році дорівнювала нулю.

При такому мізерному виділенні коштів у бюджеті 1995 року на потреби галузі і стало можливим їх перефінансування на 26,5 відсотка.

На думку членів Комісії, при підготовці Закону України «Про державний бюджет» повністю проігноровано як Постанову Верховної Ради України від 5 жовтня 1995 р. №363, так і Постанову Верховної Ради від 2 лютого 1996 року №26.

Створення фонду розвитку паливно-енергетичного комплексу у сумі 108 трлн.крб. (з них 100 трлн.крб. вугільній галузі) на сьогодні є проблематичним. Цю думку підтверджує хоча б те, що за січень-лютий 1996 року у цей фонд надійшло коштів біля 2 трлн.крб.

Таким чином, протягом 1996 року можна очікувати надходження коштів у галузь для реконструкції і техпереобладнання підприємств не більш як 15 трлн.крб. (замість 100 трлн.крб.). При таких підходах можливий рівень видобутку вугілля складе у 1996 році не більш як 70 млн.тонн, а у наступні роки — 40—50 млн.тонн.

Комісія ухвалила запропонувати уряду розглянути заходи щодо виробництва електроенергії в обсягах, необхідних для функціонування народного господарства, в умовах зниження видобутку вугілля до 50—70 млн.тонн на рік.

Розглянуто поданий Кабінетом Міністрів проект Концепції використання радіочастотного ресурсу України.

Оскільки проект Концепції, на думку членів комісії, не розкриває достатньо структуру і основні положення майбутнього закону, його запропоновано передати Кабінету Міністрів для доопрацювання і подальшого подання на розгляд Верховної Ради як проекту Концепції (основних положень) Закону України «Про використання радіочастотного ресурсу України». З цього питання направлено відповідного листа Прем'єр-міністру України.

Обговорено проект закону про внесення доповнень до Закону України «Про плату за землю», яким передбачається привести зазначений Закон України у відповідність з Кодексом торговельного мореплавства.

Проаналізувавши звіт Антимонопольного комітету України за 1995 рік, комісія запропонувала Антимонопольному комітету і Міністерству економіки розглянути питання про використання монопольно високого прибутку в державному регулюванні цін на продукцію монопольних утворень і висновки в разі необхідності внести на розгляд Верховної Ради України. Зауважено на неприпустимість скасування державного регулювання цін на продукцію монопольних утворень. Висловлено й інші зауваження.

Розглянуто пропозиції геологічного підприємства «Чернігівнафтогазгеологія» про збільшення видобутку нафти, газу і конденсату в Україні за участю іноземних інвестицій.

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи розглянула поданий Президентом України проект закону щодо порядку розгляду судами заяв про скасування рішень Рад та їх голів і виконавчих комітетів, а також надання висновків про підстави для дострокового припинення повноважень голів Рад. Зважаючи на те, що запропоновані в проекті судові процедури мають бути визначені в Цивільному процесуальному кодексі України, народні депутати запропонували Верховному Суду України спільно з підкомісією з питань судово-правової реформи підготувати відповідні зміни до цього кодексу. На думку членів комісії, проект Закону може бути внесений на розгляд Верховної Ради з тим, щоб він діяв до прийняття нового Цивільного процесуального кодексу України.

Розглянуто поданий Кабінетом Міністрів проект Закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Його розроблено Службою безпеки і Міністерством внутрішніх справ України на підставі вивчення і узагальнення практики застосування Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» з урахуванням пропозицій і зауважень відповідних комісій Верховної Ради, Генеральної прокуратури України, а також пропозицій, висловлених окремими науковцями. Запропоновані зміни і доповнення спрямовані на ефективне використання оперативними підрозділами своїх можливостей у боротьбі із злочинністю. Парламентарі, висловивши ряд зауважень та пропозицій, погодилися з основними положеннями вищевказаного проекту.

Розглянуто поданий у порядку законодавчої ініціативи народним депутатом України С.Кириченком проект закону про Уповноваженого з прав людини. Народні обранці рекомендували його до розгляду Верховною Радою у першому читанні з урахуванням низки зауважень і пропозицій. Цей Закон у разі його схвалення, сприятиме захисту прав і свобод людини, запровадженню реального механізму здійснення правового контролю за діяльністю органів державної влади та публічної адміністрації, процесу подальшого входження України до європейської спільноти.

На виконання доручення першого заступника Голови Верховної Ради України О.Ткаченка розглянуто поданий Вищим арбітражним судом та Генеральною прокуратурою України проект закону про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету Міністрів «Про державне мито». Депутати відхилили законопроект, мотивуючи свої рішення недоцільністю звільнення на сьогодні від сплати державного мита юридичних осіб недержавної форми власності, в інтересах яких прокурор звертається до суду з позовом. Авторам запропоновано підготувати пропозиції про внесення змін до Арбітражного процесуального кодексу України щодо врегулювання порядку сплати державного мита при пред'явленні позовів у судах.

Члени комісії ухвалили подані Верховним Судом України доповнення до статей 243-1 і 243-2 Цивільного процесуального кодексу України. Цей проект пропонує правовий механізм розгляду відповідними районними (міськими) судами скарг та заяв про визнання виборів недійсними на рішення територіальної виборчої комісії про підсумки виборів.

Обговоривши проект положення про постійну Комісію Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи, члени комісії вирішили протягом 10 днів подати до нього свої зауваження і пропозиції.

Було розглянуто подання Президента України про призначення М.Колесника і Я.Мачужак суддями Верховного Суду України. Члени комісії схвалили запропоновані кандидатури.

Прес-служба Верховної Ради України.

«Милосердя» з обмеженою відповідальністю,

або Що криється за реальним змістом роботи альтернативних служб доставки пенсій і грошової допомоги

***ЛІБЕРАЛЬНА** ідеологія господарювання в Україні з геометричною прогресією втрачає своїх прихильників. Насамперед тому, що для багатьох вона асоціюється з тим хаосом, економічним і правовим свавіллям, які стали нормою нашого життя (очевидно, саме за цією схемою дискредитується й поняття «ринкова економіка»).*

Особливо чутливі до такої суспільно-політичної «погоди» пенсіонери й малозабезпечені громадяни нашої держави, більшість з яких за запасом терпіння й сумління нагадують хіба що блокадних ленінградців. Не встигнувши оговтатись від трастів, вони стають заручниками «нової форми господарювання», близької за правовим оформленням до довірчих товариств, — альтернативних державним вузлам зв'язку служб доставки пенсій і грошової допомоги.

У Комісії Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку разом з Міністерством зв'язку України детально проаналізовано стан справ у цій царині в Луганській області. Оскільки всупереч Закону про зв'язок, який статтею 11 надає право на виплату та доставку пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам виключно державним підприємствам і об'єднанням зв'язку, тут продовжують функціонувати більшість (з 13 в Україні) альтернативних служб: в Артемівському та Жовтневому районах Луганська, містах Алчевську та Сєвєродонецьку, Свердловському та Перевальському районах області. Ціна такого неконтрольованого експерименту — насамперед утримування приватних підприємств за рахунок державного бюджету й невиправдана руйнація відлагодженої системи державної пошти. Тобто ще одна ілюстрація на тему: «Чому бідний, бо...»

Історія проблеми така. Відразу після прийняття Закону «Про підприємство» (березень 1991 року), який відкрив можливість створення в Україні найрізноманітніших структур з недержавними формами власності, постали й підприємства, альтернативні державній пошті. Причому новоявлені бізнесмени підійшли до традиційних функцій вузлів зв'язку диференційовано — вони розрахували, що найбільше дивідендів і найменше турбот принесе доставка пенсій та грошової допомоги (листи, телеграми, посилки, передплатна кампанія і т. ін. потребують багато праці, клопоту і є, по суті, збитковими). Тому обрали надання грошових послуг пенсіонерам і малозабезпеченим як лише один з багатьох статутних видів діяльності своїх підприємств (поряд з прокатом відео-, аудіокасет, обміном валюти, рекламною діяльністю тощо).

Вигідність такої справи очевидна: сьогодні в Україні, як і раніше, за часів Радянського Союзу, тарифи на доставку пенсій свідомо встановлено вищі за собівартість самої послуги (в містах — 2,5 відсотка від доставленого карбованця, в сільській місцевості — 5). Для державних підприємств поштового зв'язку це специфічна форма дотування їх збитків. Прибуток від доставки пенсій становить понад 60 відсотків їхнього загального доходу і певною мірою компенсує іншу, збиткову, але потрібну людям діяльність цих підприємств, про яку сказано вище. Але, що парадоксально, ці самі тарифи чинні і для недержавних структур, які експлуатують лише «ласий шмат» справи і не ведуть збиткової діяльності, наприклад, доставки поштової кореспонденції. Таким чином, альтернативні структури збагачуються за рахунок державного бюджету і, спекулюючи на правовому хаосі в країні, створюють ілюзію переваг «нової форми господарювання».А державні підприємства поштового зв'язку, зваливши на себе весь комплекс збиткових робіт (у січні ц. р., наприклад, пошта Луганської області недоотримала 25 мільярдів карбованців тарифних доходів) змушені в 3—4 рази скоротити мережу відділень та режим їхньої роботи.

«Золотоносну жилу» альтернативникам допомагає освоювати й місцева влада. Всупереч статті 5 законів «Про боротьбу з корупцією» та статті 16 «Про державну службу» голови ряду міськрайвиконкомів та працівники їхніх апаратів, за даними Міністерства зв'язку України, використовують своє службове становище для підтримки саме недержавних служб доставки пенсій та грошової допомоги малозабезпеченим. Деякі посадові особи активно протекціонують товариствам з обмеженою відповідальністю, наприклад, в отриманні пільгових кредитів та позик, й відстоюють подальше існування подібних приватних підприємств та заявляють, що знімають із себе відповідальність за наслідки монополії вузлів поштового зв'язку на доставку пенсій та залишають за собою право на розв'язання пенсіонерам причин погіршення якості їх обслуговування.

Якість же роботи альтернативних служб, у перекладі на мову реалій, досягається найчастіше продуманими маніпуляціями місцевих інституцій соціального захисту щодо термінів виплати пенсійних та дотаційних надходжень.Підхід часто-густо — також диференційований, але не за приписами чинного законодавства.

Наприклад, відділ соціального захисту населення Сєвєродонецького міськвиконкому надає, — і що найдивніше, згідно з договором — товариству з обмеженою відповідальністю «Милосердие» документацію на виплату пенсій за 5 днів до початку видачі, тоді як державному вузлу поштового зв'язку (також згідно з договором) — за 2 дні. І така тенденція стала правилом роботи обласного управління соціального захисту населення, яке всупереч «Порядку виплати пенсій і грошової допомоги з Пенсійного фонду України» передбачило надання державним підприємствам виплатних документів лише за один день до початку виплати, чим поставило їх в екстремальні умови.

Така «місцева політика» має кілька підтекстів. По-перше, пропагандистський: для пенсіонера, котрий, забутий Богом, дітьми і державою, живе на одну-єдину пенсію, завчасно доставлені альтернативною службою засоби для існування — це не просто можливість купити хліба і валідолу, а й наочне свідчення того, що все державне — немилосердне, неповоротке, прогниле, отже, потребує негайної заміни.

По-друге, комерційний. Кількасот мільйонів пенсійних і дотаційних грошиків кожне «Милосердие» з обмеженою відповідальністю може на добу-другу позичити в кредит чи пустити в обіг, заробивши на тому чималі дивіденди.

По-третє, корпоративно-партнерський підтекст. Адже виходить взаємовигідний тандем:служби соціального захисту — альтернативні служби доставки пенсій і грошових допомог. Товариство з обмеженою відповідальністю «Милосердие», наприклад, перераховує щомісяця Сєвєродонецькому відділу соціального захисту населення та відділу Пенсійного фонду по 2 відсотки від свого прибутку. Тоді як від державних підприємств зв'язку облуправління соціального захисту населення вимагає щомісячних 5-відсоткових аналогічних надходжень нібито за виконання додаткового обсягу робіт з перерахування пенсій та компенсацій. А Краснодонське управління соцзахисту населення відверто називає ці відрахування: «5% для заохочення працівників управління».

У червні 1995 року після опублікування в пресі Закону «Про зв'язок» обласне підприємство поштового зв'язку «Луганськпошта» звернулося письмово в міськрайвиконкоми, облпрокуратуру з проханням вжити заходів щодо виконання статті 11 і ... отримало відмову. Більш прискіпливе службове розслідування допомагає зрозуміти — чому. Свої міркування з цього приводу, проілюстровані фактичним матеріалом, наша комісія виклала в листі до Генерального прокурора України Г. Ворсінова.

Потребує вдосконалення вся координаційна вертикаль перерозподілу між «багатими» й «бідними» регіонами коштів Пенсійного фонду України в умовах їх гострого дефіциту. Під час розгляду цього питання на березневому розширеному засіданні Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку ВР України з'ясувалося, що начальник Луганського управління Пенсійного фонду П. Ярошовець не цілком контролює ситуацію й зумисне подає спотворену інформацію.

Наша комісія неодноразово зверталася до Кабінету міністрів України з пропозиціями щодо вирішення цих питань, серед яких — необхідність негайної перевірки правомірності (відповідності чинному законодавству) та доцільності (з ретельною перевіркою використання коштів Пенсійного фонду України за цільовим призначенням) договорів місцевих органів Пенсійного фонду про виплату та доставку пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам недержавними організаціями. Офіційної відповіді так і не надійшло. Невже це означає, що виконавча влада Української держави уражена тими ж хворобами, що й місцева, луганська?

Зрозуміло, альтернативи шляху економічних перетворень, який ми обрали, вже немає. Як немає й альтернативи державній відповідальності за ці процеси. Відповідальності, що, на відміну від багатьох недержавних підприємств, обмежена не споживацькими інтересами на межі криміналу, а чинним законодавством взагалі й обов'язком перед кожним громадянином країни зокрема.

Олександр КОЖУШКО,
голова постійної Комісії Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

КУПІТЬ І ВОЛОДІЙТЕ

Розмова про те, кого має підтримувати держава, кого — підприємство, а хто повинен сам про себе подбати

Наші співрозмовники начальник квартуправління Київської міської держадміністрації М. ХАРЛИМ і начальник комерційного відділу цього управління А. БОНДАРЄВ.

— Михайло Івановичу, в Києві й інших містах мешкають чимало людей похилого віку, за якими нема кому доглядати або нема кому допомогти. А пенсії мізерні. Буває, що у цих людей — чимала жилплоща. Комерсанти це миттєво відчули. І почали пропонувати різні послуги. Гроші, допомогу, догляд. Підпиши лише заповіт на квартиру. Одні потім дотримують умови, інші просто обманюють старих, коли не гірше. Та чому місто, велике, не може втрутитися, запропонувати старим добре утримання, медичний нагляд у пансіонатах з окремими невеликими квартирами, де вони серед однолітків, де спільні розмови, спогади, гра, розваги. І тоді місто стало б їхнім спадкоємцем. Люди, мені здається, відгукнулися б.

— У Києві при управлінні соціального забезпечення є такий будинок на вулиці Котельникова. Там і медичне обслуговування, і харчування, і добрі житлові умови. Але відтоді, як розпочалася приватизація житла, люди похилого віку туди не дуже рвуться. Визнають за краще приватизувати, щоб передати потім (в обмін за нагляд, за кошти) до якоїсь фірми. Хочуть дожити в своїй квартирі, серед дорогих їм стін, подвір'я, району.

Певна річ, і місто може спробувати обслуговувати вдома. Для цього мають бути патронажні сестри, кухні для приготування їжі тощо. Взагалі потрібно чимало сил і коштів. Чи можна порівняти їх за привабливістю з реальними десятками тисяч доларів, які можуть запропонувати старим приватні фірми — ось питання. Та й інших проблем чимало.

— На ваш погляд, чи може місто хоча б спробувати виступити конкурентом комерційним структурам? Адже у нього є і переваги: обіцяти можна менше, зате виконувати точно.

— Головне і визначальне тут — бажання людини. Часто старі не хочуть з трикімнатної квартири переїхати до двокімнатної, а не те що до пансіонату.

— А якщо пансіонат з хорошими, зручними номерами, в гарній місцевості, біля води, з риболовлею, якщо це рекламувати...

— Все правильно. Залучити можна. Але для цього потрібні чималі стартові вкладення. Будівництво, інфраструктура, меблі, добре оплачуваний і підготовлений персонал. В цілому, реалізація такого проекту справа і тонка, і складна. Гадаю, що надалі система, яка існує нині при управлінні соціального захисту міста, трансформуватиметься і становитиме конкуренцію комерційним структурам. За всієї поваги до ринкових відносин, їх не можна поширювати на соціальні справи. Тут провідна роль має належати державі й місцевій владі. Інакше і спитати не буде з кого. Адже коли хоча б одну людину, одного старого ошукають якісь комерсанти, що з'являться і зникнуть, — це вже велике лихо.

Начальник комерційного відділу квартуправління Київської держадміністрації Аркадій БОНДАРЄВ:

— Держструктури, звісно, менш гнучкі, ніж комерсанти. Ті швидко вийшли на ринок купівлі-продажу житла для літніх людей. Але, у принципі, міста, гадаю, спроможні опікуватися такими людьми, продавати залишки їхньої жилплощі і спрямовувати кошти на нове будівництво, соціальне та медичне обслуговування літніх людей. Гадаю, для цього потрібна структура більш гнучка, ніж сьогодні, спроможна поєднувати державні інтереси, державні гарантії з інтересами комерції.

— Аркадію Володимировичу, запитуючи про це, я намагаюся враховувати і психологію людей літнього віку. Приватизувавши своє житло, а тим паче в обмін на певні обіцянки комерсантів, вони вступають до незнайомого і далекого від них світу ринкових відносин. А на нашому ринковому полі, нецивілізованому, з'явилося чимало мародерів. Час їх відсіє, але старим чекати нема коли. Та й довірливі вони, а інколи і мало дієздатні. Отож і говоримо про роль міських служб. Адже де старому перевірити, чи надійна фірма пропонує йому послуги?! А місто — це все ж таки солідно.

— Згоден. Але де взяти гроші для створення таких умов, щоб літня людина погодилася переїхати, надавши можливість місту вирішувати долю його квартири. Це лише по переїзді можна продати, вкласти кошти в діло. А з чого починати? Будувати, наймати персонал, забезпечувати догляд. Про це ще міркувати і міркувати. Ясно одне: не можна залишати людей похилого віку віч- на-віч із стихією перехідного періоду.

— Питання знову до вас, Михайле Івановичу. Ось приклад: людина проробила на підприємстві 15 років: до перебудови, у час чаду перебудови і після неї вже в Україні, яка шукає нових шляхів. Квартиру вона так і не отримала. А зараз у неї і зарплати майже нема, та й робота нестабільна. Одне лише місце у гуртожитку і є. Як їй бути, які перспективи на отримання житла?

— Проект Житлового кодексу розроблено. Найближчим часом його буде винесено на розгляд Верховної Ради. В проекті передбачаються різні напрями забезпечення житлом. Квартирна черга зберігається. Громадянин бажає придбати квартиру за свій рахунок — будь ласка. Бажає побудувати дім і йому потрібна ділянка — і це передбачається. Коли у людини бракує коштів на це, він залишається у черзі на отримання житла за рахунок держави. Таким житлом в першу чергу забезпечуватимуться ті, хто найбільше потребує соціального захисту: ветерани війни, ліквідатори аварії на ЧАЕС, інваліди... Щодо робітників, то тут вирішальне слово — за підприємством. Якщо воно працює успішно, стабільно, то знайде і кошти чи на купівлю житла для своїх людей, чи на будівництво. І може або надавати робітникам пільгові кредити, або житло. Для міської адміністрації головна турбота — забезпечення житлом у першу чергу соціально незахищених груп населення.

Тобто всі ми: і робітники, і міські власті, і країна, і підприємства зацікавлені в одному — в здоровій, успішно працюючій економіці. Лише за цих умов не буде нерозв'язних соціальних проблем.

Розмову вів
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ЕКОНОМІЧНІ ***реформи, що їх було реально розпочато в 1994 році, дали можливість забезпечити поворот усієї господарської системи обличчям до людини. Ба більше, саме економічні реформи перевели у площину практичних дій справу інтеграції України у світове співтовариство, включили механізми взаємовигідного зближення економік України та Росії. Очевидно, це твердження здасться вкрай дивним і зухвалим за умов карколомного спаду виробництва та жебрацького існування більшості громадян нашої держави. Однак, твереза оцінка соціально-економічних тенденцій 1995 року (які, до того ж, підтвердилися у I кварталі вже нинішнього року) засвідчує саме це. Звернімося до фактів.***

Хто зацікавлений у збереженні заборгованості підприємств,

або Дещо про реформи в Україні

За I квартал нинішнього року продаж трьох основних для України валют — доларів США, німецьких марок та російських рублів — зріс у 3,3 раза порівняно з аналогічним періодом минулого року. Напевно, опоненти досить критично поставляться до такого стрибка, бо це був тільки другий квартал існування валютного ринку, який постав з небуття лише у жовтні 1994 року. Однак і до попереднього періоду (IV кварталу минулого року) ми фіксуємо збільшення в 1,26 раза продаж. Приріст аж на 26% найважливішого показника — такі темпи спостерігалися лише за часів повоєнного піднесення нашого господарства. Зауважимо: забезпечено це без (!!!) застосування неекономічних важелів стимуляції роботи.

Я вже відзначав деякі основні позитивні наслідки цієї зміни і тому зупинюся на них дуже коротко.

1. Зросла довіра до карбованця. Його курс став одним з найнадійніших показників. Навряд чи більш-менш передбачливий підприємець в умовах високої інфляції обмінюватиме тверду валюту на якісь ненадійні гроші.

2. Це прискорило позитивні процеси інтегрування економіки України у світову на основі лібералізації господарської діяльності. Палким прихильникам возз'єднання з Росією хочу сказати: продаж російських рублів зріс від 136 млрд. у грудні 1994 року до 661 млрд. у березні поточного (темп зростання 486%), тобто інтегрування йде не шляхом створення незрозумілих наддержавних органів та антиконституційних референдумів, а на засадах вільного вибору виробниками і споживачами своїх закордонних партнерів. Саме це є запорукою справедливої, і тому надійної, інтеграції систем господарювання різних держав.

3. Торги валютою перетворилися на могутній економічний стабілізатор економіки. У грудні 1994 року на купівлю доларів США було витрачено близько 22,9 трлн. крб., а в березні нинішнього вже 771 трлн. Відповідно, у грудні 1994 року обсяг карбованцевого покриття купівлі доларів США становив тільки 10,6% карбованцевої маси, що була в обігу, а у березні поточного він значно перевищив загальний обсяг карбованців, які є у розпорядженні підприємств та населення. Можна стверджувати: в березні поточного року всі наявні карбованці хоча б один раз обернулися через валюту.

Наша увага до торгів валютою не є проявом монетарного фетишизму. Адже зростання обсягів продажу валюти «відтягує гарячі гроші» зі споживчого ринку, сприяючи уповільненню інфляції. Крім того, тривке нарощування обміну валют пов'язане з активізацією зовнішньої торгівлі.

І факти це підтверджують. Дефіцит торговельного балансу зменшився до 1190 млн. дол. США у 1995 році проти 1364 млн. у 1994 р. Зменшення дефіциту становило 174 млн. дол. США, або 12,8% рівня 1994 року. Для України це досить відчутні зміни, оскільки йдеться про оптимізацію зовнішньоекономічного обміну.

4. Курс карбованця в основному утримується ринковими засобами, виходячи з попиту й пропозиції. Нам часто зауважують: інфляція за 1995 рік становила 181,7%, а курс долара США (за загальним обсягом продаж) приріс тільки на 66%. Однак при цьому не беруть до уваги, що за рік обсяги продажу доларів США приросли на 356%, а карбованцева частка грошової маси — лише на 144,6%. Саме тому валютні інтервенції Нацбанку торік не справили вирішального впливу на курс карбованця — його «тримало» надзвичайно швидке збільшення доларової пропозиції щодо карбованцевої. Обсяг валютних інтервенцій за підсумками року становить лише мінус 1,7% до обсягу продаж, тобто саме на стільки Нацбанк більше купив доларів, аніж продав. Уже в першому кварталі поточного року інфляція, за попередніми даними, становила 1,21%. Середньозважені (за місяць за всіма напрямами торгів) темпи зростання курсу долара США до карбованця становили тільки 105,4%. Значною мірою це пояснюється стрімким зростанням обсягів продажу доларів США, які становили у березні 1405 млн. проти 962 у грудні минулого року. І навіть закупівля Нацбанком десятків мільйонів доларів США не зупинила певне падіння його курсу. Тому ми цілковито не погоджуємося з критикою «штучного» тримання Нацбанком курсу карбованця. Цей курс утримує господарник, який упевнений, що валюту в нього не конфіскують, що в будь-який момент він зможе купити її для здійснення дозволеної законом діяльності.

Та навряд чи можна оцінювати перспективу розвитку валютного ринку як беззастережно позитивну. Збереження складного фінансового становища підприємств змушує зважати й на можливість іншого, небажаного перебігу подій в цьому надзвичайно важливому фінансовому секторі економіки.

5. За минулий рік суб'єкти господарювання (за оцінкою Нацбанку України) «заробили» валовий доход (обсяг реалізації) 10062 трлн. крб. Тобто, саме такою була виручка наших заводів, фабрик, колективних сільськогосподарських підприємств, інших підприємств усіх форм власності. Саме такий обсяг грошей надійшов на розрахункові рахунки всіх суб'єктів господарювання за минулий рік. За цей же період приріст кредиторської заборгованості становив 2483 трлн. крб. На жаль, наявна статистична звітність не дає змоги розкрити структуру кредиторської заборгованості та її зміни на рівні держави. Однак можна сказати, що це невиконані платіжні зобов'язання суб'єктів господарювання. Тому дуже важливо знати, як співвідносяться ці невиконані платіжні зобов'язання поточного року (приріст кредиторів) з виконаними, котрі й формують валовий доход суб'єктів господарювання.

Аналіз вказує на усталене скорочення невиконаних платіжних зобов'язань щодо виконаних, стійке зниження приросту кредиторської заборгованості щодо валового доходу. Так, за січень—березень приріст кредиторської заборгованості становив 842 трлн. крб., що дорівнювало 52,7% валового доходу у 1598 трлн. крб. За рік (за нашою оцінкою) це співвідношення становило 24,7% (2483 та 10062 трлн. крб.). До того ж валовий доход IV кварталу більший від показника I у 3,3 раза (!). З наведених даних напрошуються принаймні два висновки:

— так звана «криза неплатежів» не зупинила нарощування обсягів валового доходу, що само по собі має вигляд не зовсім природний. Мало того, зростання кредиторської та чистої заборгованості у номінальному виразі в 1995 році не призвело до погіршення справ у економіці, про що, зокрема, свідчить істотне уповільнення зниження обсягів реального валового внутрішнього продукту. Тому здається, що ми маємо справу не з «кризою неплатежів», а з явищем зовсім іншого гатунку;

— зниження невиконаних платіжних зобов'язань щодо виконаних вказує на відповідне зниження напруги у взаєморозрахунках між підприємствами.

6. Суб'єкти господарювання отримали у 1995 році досить значні прибутки паралельно зі зростанням заборгованості. Тобто, нібито й не існує цього вражаючого накопичення взаємних неплатежів. Загалом за 1995 рік прибуток становив 1689 трлн. крб. — в 3,3 раза більше, ніж у 1994 році. Слід зауважити, що прибуток використовується переважно на цілі, аж ніяк не пов'язані з подоланням кризи. Він майже не спрямовується на погашення заборгованості. За 9 місяців 1995 року в цілому по народному господарству (без банків, сільськогосподарських, спільних, малих підприємств та кооперативів) на виробничий розвиток було спрямовано 28%, на заохочування — 13,4%, на інші цілі — 12%, на платежі до бюджету — 30,8% від прибутку. У промисловості ці цифри становлять відповідно 29, 16,6, 12,8 та 30,7 відсотка. Важко уявити, щоб приватний підприємець у звичайному ринковому середовищі міг дозволити таке нехтування зобов'язань по платежах.

Як бачимо, на соціальний розвиток використовується лише 14% прибутку. Таке ставлення господарників до пом'якшення соціальних проблем вказує на справжню ціну бурхливих виступів на захист трудових колективів — це не підкріплені справою розмови.

7. Підприємства продовжують упевнено накопичувати оборотні кошти у цілому та запаси товарно-матеріальних цінностей зокрема. За 9 місяців 1995 року темп зростання оборотних коштів становив 252%, а в запасах товарно-матеріальних цінностей — 211%. Приріст становив, відповідно, 2868 та 1052 трлн. крб. Збільшення запасів товарно-матеріальних цінностей поглинуло понад 30% виробленого ВВП. У промисловості ці темпи дорівнюють 287 та 248%, а прирости 1769 та 748 трлн. крб. Темпи зростання запасів товарно-матеріальних цінностей неістотно відрізняються від темпів інфляції — підприємства не втрачають запасів у реальному вимірі.

8. Уповільнення темпів інфляції (в десятки разів), про що всі господарники так мріяли у 1993-94 роках, та зниження відсотків за банківськими кредитами (в 4-5 разів) не загальмувало темпів накопичення заборгованості у номінальному виразі.

9. Уповільнення інфляції протягом 1995 року (1994 рік — 401%, а 1995 — 181,7%) призвело до розширення споживчого ринку. Це відбивається у зростанні реальних грошових доходів і витрат та заощаджень населення як у карбованцевому виразі, так і в доларовому еквіваленті. З 1995 року купівельна спроможність населення, потужність споживчого ринку не обмежують збут продукції, і тому не можуть бути чинником зростання заборгованості.

Сьогодні грошові витрати та заощадження населення становлять приблизно 1500 млн. дол. США на місяць. Тобто, вони вже впевнено перетнули максимальне значення серпня 1994 р., яке дорівнювало 833,4 млн. дол. США на місяць. Ці факти є винятково важливими, бо саме динаміка витрат населення найкраще відображає розвиток офіційного споживчого ринку.

10. І ще одне вельми цікаве спостереження. Після бурхливих дискусій про «кризу неплатежів» виявилося, що на заліки взаємної заборгованості суб'єкти господарювання виставляють лише близько третини зафіксованої статистикою дебіторської заборгованості. Чому ж не заявляється якщо не 100, то хоча б 70-80%? Чому директори впевнено підписують у звіті один, приголомшливий перелік дебіторів, повідомляють про нього всіх, включаючи податкову інспекцію, а заявляють на залік у три рази менший? Чому у директорів два стандарти поведінки? Чому щодо держави їх модель поведінки дає просто лякаючі прогнози і чому вони такі поблажливі щодо своїх боржників? Відтак складається враження, що підприємства зацікавлені в збереженні чималих обсягів заборгованості.

На користь такого твердження говорить такий факт: у народному господарстві зберігається висока рентабельність, бо завищення цін гальмує реалізацію продукції та сприяє зростанню заборгованості.

Рентабельність до собівартості в цілому в народному господарстві впевнено тримається на рівні 22%, а у промисловості — 19%. Самі собою такі високі рівні рентабельності не свідчать про кризовий стан реалізації та взаємних розрахунків. Якби були справжні, критичні ускладнення зі збутом, то підприємства змушені були б знижувати рентабельність продукції. Водночас зберігається значна і навряд чи виправдана строкатість рентабельності в галузях. Причому галузі життєзабезпечення завдяки адміністративним обмеженням мають найнижчу рентабельність. Наприклад, рентабельність житлово-комунальних організацій за січень—листопад становила лише 4,0% та електроенергетики 11,1% (дані січня—вересня), в той час як у промисловості в цілому — 19%, транспорту і зв'язку —55%, харчосмакової промисловості та машинобудування, відповідно, — 38,9% і 26,4%. До речі, харчосмакова промисловість має найвищу частку привнесених витрат у собівартості продукції, що обумовлює найнижчий об'єктивно необхідний рівень рентабельності до собівартості. В нас все навпаки. Харчосмакова промисловість має найвищий фактичний рівень прибутковості до собівартості. Майже аналогічно можна охарактеризувати ціноутворення і в машино- та приладобудуванні.

Цьому, напевно, сприяє те, що неплатежі концентруються у певних виробничих секторах економіки, які не є визначальними для самозбереження, самовідтворення економіки у цілому. І тут статистика дозволяє зробити деякий аналіз.

Протягом минулого року чиста заборгованість (дебітори мінус кредитори) між підприємствами України зросла від 263 до 834 трлн. крб. (на 571 трлн. крб.). В тому числі чиста заборгованість п'яти східних областей України (Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Луганська, Харківська) зросла від 137 до 562 трлн. крб. (на 425 трлн. крб.). Тобто «внесок» п'яти східних областей у справу погіршення фінансового стану підприємств становив 74,4%, хоча їх частка у загальному обсязі промислового виробництва становить 57%, а в чисельності промислово-виробничого персоналу — 46,8% (оцінка Євроцентру TASIS).

Думаю, що не викличе особливих заперечень такий висновок: нинішній механізм господарювання не має засобів ефективного стимулювання підприємств щодо розв'язання проблеми взаємних неплатежів.

Концептуально заходи щодо розв'язання платіжної кризи мають грунтуватися на тому, що в умовах наближення цін на імпортовані товари до рівнів світових та істотного уповільнення зростання цін зникають зовнішні (щодо підприємств) чинники накопичення заборгованості. Тому відповідальність за зниження взаємної заборгованості суб'єктів господарювання має переміститися саме на них. Не зможе держава навести лад у фінансах підприємств, якщо вони самі цього не бажають, очікуючи на якусь безоплатну або дуже пільгову допомогу. Уряд та Нацбанк повинні лише розробити та запровадити адекватні поточній ситуації в економіці механізми взаєморозрахунків. Це вимагає введення в дію ефективного механізму трансформації фінансових зобов'язань у майнові аж до банкрутства підприємств; запровадження механізму торгівлі борговими зобов'язаннями зі створенням мережі спеціалізованих посередників; реструктуризації під контролем банків на грунті корпоратизації та приватизації підприємств-боржників (та їхніх боргів) за активною участю підприємств-кредиторів з наданням останнім певних специфічних зобов'язань.

Ми розуміємо: частка наших підприємств працює у режимі ефективного господаря, сприяючи своєю діяльністю становленню соціально орієнтованої ринкової економіки. Але їх діяльність поки що не забезпечила всеосяжних докорінних змін на краще. Саме цей факт зумовив мій виступ.

Віктор ЮЩЕНКО,
голова правління Національного банку України.

ТОНЕМО В АЛЮМІНІЄВИХ ЧВАРАХ,

Замість рятувати ще живе виробництво і самих себе

ВВАЖАЄ Григорій ОСАУЛЕНКО, заступник міністра промисловості з кольорової металургії, розмова з яким була спричинена бажанням пробитися до істини крізь потік суперечливої інформації у пресі.

— Григорію Григоровичу, що ж насправді відбувається в алюмінієвій галузі і як фахівці оцінюють газетні матеріали щодо приватизаційних процесів на Миколаївському глиноземному заводі, інших підприємствах? Невже й справді — «вітчизна у небезпеці»?

— Гласність — справа гарна. Та лихо в тому, що часто-густо з'являються некваліфіковані, тенденційні статті. Хто дає інформацію — Бог знає! Складається враження, що у нас має рацію хто завгодно — «радник», «порадник», «незалежний експерт», та тільки не професіонал. А професіоналів хвилює не мишача метушня довкола чиїхось інтересів, а алюмінієве виробництво в цілому. Бути йому в Україні чи ні? Бо це за великим рахунком — технічна перспектива країни. Алюмінієві сплави, надто алюмінієво-скандієві, витісняють у космічній індустрії навіть титан. А для промислових регіонів таке виробництво — життя, добробут. У Миколаївській області майже сто відсотків валютних надходжень іде з глиноземного заводу. І поки він працює, розвивається, задоволені всі.

Навіщо ж цій роботі заважати? Можливо, хтось через незнання вважає, що «викриває злочинні задуми прихватизаторів»?

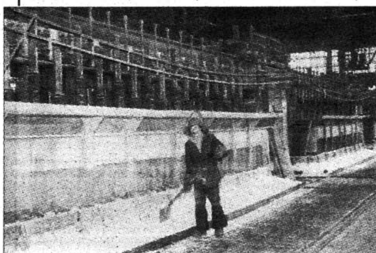
Змушений пояснити ситуацію. Нині наш алюміній значно дорожчий за російський через затратність виробництва. І річна потреба в 600 тис. тонн (це мінімум, хоча застосування алюмінію необмежене) покривається лише на чверть. Машинобудування стоїть, авіа-, електротехнічна промисловості ледь животіють.

А от глинозему наш «миколаївський велет» (як пишуть) виробляє набагато більше, ніж потрібно Україні. З 1 млн. 30 тис. тонн хороших 700 тисяч можна і треба продавати. Причому продавати вигідно, не собі на збиток. А як це зробити, коли в усьому світі інтерес до борошнистого, дрібнодисперсного глинозему, традиційно вироблюваного в Миколаєві, падає? Енергетично менш затратним є піскуватий, так званий зернистий глинозем.

Хочемо ми того чи ні, але наші партнери — виробники первинного алюмінію (а в Україні власний лише один такий завод) шукатимуть сировину нової технології. В Японії вже розроблена й діє дослідно-промислова установка з одержання алюмінію методом виплавлення. Малі витрати електроенергії диктують пріоритет саме такого методу. Природно, зміняться і світові ціни на алюміній.

Ми зі своїми застарілими технологіями виробництва глинозему, електролізом узагалі ризикуємо опинитися не при ділі. І це при тому, що Україна — батьківщина багатьох наукоємних технологій в алюмінієвій промисловості.

Та сьогодні, на жаль, не до них. Промисловість фактично треба рятувати, запускати машинобудування, насичуючи дешевим алюмінієм. А він найдешевший поки що у наших постійних партнерів — сибіряків. Обмінявшись акціями з якимось із сибірських заводів, ми гарантовано мали б потрібну нам продукцію. Продавали б цей алюміній уже за світовими цінами, а за рахунок прибутку реконструювали б власне виробництво, змінювали технологію, тобто виводили б заводи на сучасний рівень. Часу на це відпущено дуже мало і якщо загаємося, відстанемо безнадійно. Ось чому якнайсерйозніше слід займатися акціонуванням підприємств, а не розборками довкола приватизації.

— Зрозуміло, що МГЗ не може залишатися держпідприємством, інакше йому неможливо буде співробітничати з партнерами-акціонерами. **Та за умови безгрошів'я наших заводів (ідеться не про Миколаївський) чи немає загрози, що багаті зарубіжні інвестори просто приберуть їх до рук? Гасло: «стратегічно важливі для України підприємства повинні залишитися за державою», — вельми актуальне.**

— Це справді гасло, не більше, для відвернення уваги. Скажіть, а хіба «Азовсталь» чи Полтавський ГЗК, сировину яких цілком використовують в Україні, менш важливі, аніж Миколаївський глиноземний завод? Та списи ламають саме на ньому і пера вигострюють на створенні отаких гасел. Та мало хто обтяжує себе тим, щоб «піднятися» над скандалом чи хоча б побувати на заводі, поцікавитися, чим і як він дихає.

Адже у нас «лежачі», агонізуючі підприємства ані інвесторам, ані журналістам, ані країні рідній не потрібні. От у чому гірка правда. Інтерес був і залишається до перспективного виробництва.

Глиноземне виробництво — дуже перспективне, та, повторюю, за певних умов.

Якщо основний пакет акцій (51%) залишиться за державою, а решту виставити на продаж (частину придбає завод), то тут нічого страшного немає, ніякого поневолення не станеться.

Звичайно, вигідніший — обмін, та, в принципі, немає великої різниці, яким чином до нас почне надходити якісний, дешевий алюміній. І так уже два роки згаяно лише на оцінку основних фондів підприємства. Завдано збитків заводові, державі. Хіба це нормально? Хтось відповість за дезінформацію, що надходить до газет, до Президента?

— Григорію Григоровичу, знаю, ви нещодавно побували у Москві, де брали участь у підготовці питань до обговорення під час наступної зустрічі президентів. Чи торкалися проблем роботи підприємств-суміжників і як до цього ставиться російська сторона, котра вже пережила перший, найхворобливіший етап приватизації?

— Ми обговорювали питання створення фінансово-промислових груп, у тому числі й алюмінієвої. Та законодавчі акти наших країн не дозволяють поки що зробити щось практично. Хоча про спільну роботу треба домовлятися і ми домовляємось, шукаємо форми співробітництва на основі економічної вигоди. Спробуємо вже найближчим часом розпочати спільне виробництво труб великого діаметра, є цікавий проект щодо титану.

А з алюмінієм може виникнути зовсім інакший, цікавіший для нас поворот. «Зарубіжколірмет» тактично розробив концепцію акціонерного товариства з видобування бокситів у Гвінеї. Нам запропоновано ввійти до складу цього АТ. Гвінейські боксити багаті, технологічно для нас прийнятні, та головне — дешевші (вартість на 30% нижча за світові ціни).

— Розкажіть докладніше, що то за організація — «Зарубіжколірмет» і якою мірою Україна причетна до її роботи?

— Це підприємство колишнього Мінколірмету СРСР. Після розпаду Союзу воно не підняло прапор жодної з країн, а перетворилося на міжнародне акціонерне товариство. У склад фундаторів — і Куба, і Монголія, і Казахстан... Готові вони співпрацювати з Україною, хоча наші підприємства поки що не входять до «Зарубіжколірмету». В програмі з розробки гвінейських бокситів рівною мірою зацікавлені і наша, і російська сторона. Миколаївський глиноземний завод мав би найперший узяти участь у здійсненні цієї програми. Може приєднатися й Запорізький алюмінієвий завод.

А коли переплетуться сировинні потоки і готова продукція, зав'яжуться тісні економічні контакти, просторікувати про «старших» і «молодших» буде просто смішно. Та у підприємств повинні передусім бути розв'язані руки, аби щось доладне робити. Адже є в нас справді дуже хороші науково-практичні напрацювання, що не поступаються перед новітніми японськими, корейськими, а де в чому і переважають їх. От тільки грошей катма.

То що краще, тонути під тягарем амбіцій чи знайти спосіб виплисти, врятуватись? Відповідь, гадаю, очевидна.

Розмовляла
Людмила МЕНЖУЛІНА.

«НОВЕ ЖИТТЯ» ВИХОДИТЬ НА НОВИЙ ШЛЯХ

Монолог голови колгоспу Олександра ПУЗАНОВА

Вітчизняний стиль

ЦІЛКОМ певний, що кожний керівник приходить у колектив з чесними намірами і щирими думками: краще і більше попередника зробити для себе і людей. Лишити на землі слід, за який нас не кляли і не гудили б, а дякували і згадували добром. Коли хто прийшов сюди заради кар'єри — горе і селу, і сутязі горе, бо швидко «розкусить» та заплямує його мудрий селянин.

Ось уже десять років, як я очолюю колгосп «Нове життя». Ці роки не були роками поступового вмирання, покірного і тихого, якого зазнали багато господарств і підприємств. Але в цих десяти були воістину роки злетів. Я кажу про період з 1986 по 1993 роки. У 1987-му ми одержали найвищий урожай зернових — 45 центнерів з гектара, а згодом найвищі надої молока — 3600 кілограмів від корови. Але останні три роки були найтяжчі. Та ми не допустили спаду врожайності, загибелі тваринницької галузі. Торік на круг взяли по 39 центнерів зернових, збережено все маточне поголів'я великої рогатої худоби, свиней. Колгосп залишився багатогалузевим і таки міцно стоїть на ногах.

А допомогли нам втримати на плаву корабель п'ять основних складників. **Перший — виробництво.** Ніхто сторонній зараз не прийде збирати нам врожай, сіяти і орати, омолоджувати вулиці, дбати про інфраструктуру, ростити кадри. Маємо це робити самі, ковтаючи гіркий біль за всі приниження, яких зазнаємо: грабіжницькі ціни, неплатежі за здану продукцію, тортури з відключенням електроенергії.

Але зараз треба втримати від розпаду всі підрозділи. Рослинницьку галузь, техніку, тваринництво. Намагаємося зберегти маточне поголів'я тварин, бо коли худобу пустимо під ніж, зупинимо фермове обладнання, кормоцехи, механізми, кинемо в запустіні скотарні — з часом і раді були б все відбудувати, та не зможемо за таких важких часів.

Друга складова успіху — матеріальна база. Так учили мене досвідчені господарники. Не розпорошувати все, а берегти та примножувати. За важкі роки роздержавлення, коли є багато перешкод у розвитку сільського господарства, ми зуміли знайти кошти для реконструкції системи зрошення на 1600 гектарах і будівництва системи (за два роки) ще на 1120 гектарах. Для порівняння: в цілому по області за цей час збудовано систему зрошення на 4000 га.

Хоча й тяжко, ввели в експлуатацію чудовий автогараж, завершуємо будівництво машинного двору, про який тільки мріяли колись. Тут всі умови для ремонту, зберігання, реставрації. Виконали великий обсяг ремонтних робіт у тваринництві. Збудували зерносклад, овочесховища, дитячий садок, спортивний комплекс, сільську Раду, кафе.

Уже й на нинішній рік закладено 24 мільярди карбованців на будівництво і 25 мільярдів на придбання техніки.

Віднайшли кошти на капітальний ремонт сільського Будинку культури, якому вже понад 30 років. Подбали про дизайн. Тут красиво, затишно, приємно буде зібратися на нараду, свято, концерт, вечори відпочинку. Все це знову-таки для наших людей.

Знаходимо гроші на розвиток фізкультури і спорту, на зимовий сад у дитсадку, на картинну галерею у школі, на екскурсійні поїздки дітей та їх відпочинок.

Третє і головне — сільська переробна індустрія. Ми про неї дбаємо особливо, бо вона, по суті, наша паличка-виручалочка за нинішніх часів, коли державні переробні підприємства практично стоять, а якщо і працюють, то на кабальних умовах.

Ми реконструювали консервний цех, який може давати 3—4 мільйони умовних банок консервів. Не кидаємось у авантюри на зразок цибульно-баштанних, коли землю віддають любителям легких грошей. Хазяйнуємо самі. Овочепродукція прибуткова.

Є у нас пекарня, млин, маслоцех, сирзавод. Все працює, а це — свіжа копійка. Зараз важко будувати крупні переробні підприємства самотужки, тому треба об'єднуватися на добровільних взаємовигідних засадах господарствам-сусідам.

Четверте — турбота про людей. Про тих, хто працює, а також про старих та дітей. Ми любимо і бережемо ветеранів, шануємо пам'ять про загиблих на війні односельців. Вони не забуті. Для дітей збудували зручний і красивий комплекс дитсадок-школа, де виховують і навчають 300 малюків.

П'яте, що намагаємося здійснити, — створення завтрашнього села сьогодні, реформування господарства. Ми обрали нову форму існування — стали акціонерним товариством. Тепер свій пай матиме кожен, і земля може переходити у спадок синам та внукам. Вона — велика матеріальна цінність, і це повинні відчути усі.

Підготовка до нової форми господарювання — капітальна і солідна. Рішення не обране інтуїтивно, не пропоноване згори, а зважене, обговорене у всіх підрозділах.

Проведено аудит — незалежний аналіз фінансової і організаційної діяльності колгоспу. Є вже акт закріплення землі за кожним акціонером, статут товариства, пакет всіх документів. Якщо реформи підуть у селі, то жити їм скрізь.

Володимир МЕНИСЕНКО,
заслужений журналіст України.

Каховський район
Херсонської області.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Поки матеріал готували до друку, у господарстві пройшли збори, на яких вирішено перейти на нову форму економічного господарювання. Утворено акціонерне товариство закритого типу. Одноголосно головою акціонерного товариства «Нове життя» обрано О. Пузанова.

Поки будуєш нову хату, подбай, щоб стара не завалилася

За «наживу», якої не вистачить і газету купити, можуть упекти на 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна

ПРАКТИЧНЕ застосування законів і сучасний етап розвитку законодавства нашої молодої держави, в тому числі і кримінального, наводять на думку про цінність життєвих істин, скажімо, поки будуєш нову хату, подбай, щоб стара не завалилася. З одного боку, йде інтенсивна розробка нового Кримінального кодексу України, а з іншого — судова та слідча практика керується чинним КК, який, незважаючи на численні зміни і доповнення, містить багато застарілих положень, прогалин і неточностей.

Наприклад, ст. 160 КК ще до останнього часу визнавала злочинним незаконне вирублення лісу на 100, 200 і 300 карбованців. З відомих причин навіть купюри з таким грошовим еквівалентом давно вже вилучено з обігу. Отож виходить, для того, щоб застосувати таку норму, треба йти хіба що в музей. Та це ще не вся біда. Через такі недоречності можна застосувати сокиру кримінального покарання і покалічити людину буквально за дрібниці. Прикладом такого безглуздя є і ч.3 ст. 154 КК, що передбачає відповідальність за спекуляцію в особливо великих розмірах, яким визнається сума наживи понад 10 тисяч карбованців (!). Ця стаття в умовах ринкових відносин має вигляд атавізму. Та звернімо увагу на інше. За «наживу» в розмірі, недостатньому для купівлі навіть газети, можна упекти людину на 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна (!).

Аналогічні приклади можна наводити й далі, але і з цих ясно, що такі вкрай застарілі норми застосовувати неможливо. Вихід із становища єдиний: поки будуємо нове законодавство, треба подбати про «поточний ремонт» старого. По-перше, гори, які віддіялють нас від нового кодексу, досить високі. Спочатку треба прийняти нову Конституцію і лише потім створювати галузеве законодавство. При цьому новий Кримінальний кодекс треба розробляти і приймати разом з іншими кодексами — Цивільним, Адміністративним, Кримінально-процесуальним, Кримінально-виконавчим та іншими. Вони є частинами єдиної правової системи, тому мають бути логічно пов'язані і узгоджені. Прийняття їх в одному пакеті законодавчих актів неможливе, але вводити в дію ці кодекси треба одночасно. Уявіть, скільки часу забере такий величезний масив попередньої роботи і процедура прийняття цих кодексів законодавцем. У зв'язку з цим Інститут законодавства Верховної Ради України спільно з Комісією Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи розробили відповідні пропозиції. При цьому враховувалася практика застосування кримінального законодавства, результати наукових досліджень у цій галузі, узагальнено та враховано пропозиції працівників Верховного Суду України, правоохоронних органів (Генеральної прокуратури України, МВС України, їх місцевих органів), провідних учених. Ці матеріали були завчасно апробовані на засіданні «круглого столу» 7 червня 1995 року.

Основна ідея виконаної роботи полягає в тому, що законопроект не є міні-варіантом нового Кримінального кодексу. Він спрямований на те, щоб усунути явні, найістотніші недоліки чинного кримінального законодавства.

Поряд з цим, деякі новели, що пропонує законопроект, зорієнтовані на аналогічне розв'язання відповідних питань в офіційних проектах нового Кримінального кодексу. Це дасть змогу запобігти суперечностям між змістом окремих кримінально-правових інститутів чинного та майбутнього законодавства. По-друге, за час прийняття нового кодексу ці новели будуть апробовані судовою практикою, що дозволить виявити можливі недоліки цих норм і не допустити їх в новому КК України.

Законопроект торкається переважно статей Особливої частини КК.

Найбільш кардинально пропонована реформувати норми, що регулюють питання відповідальності за злочини проти власності. Останнім часом суспільні відносини з приводу власності зазнали найбільш істотних змін. Є і різноманітні форми власності, правовий статус яких зрівнявся, а чинний КК закріплює різний підхід щодо кримінально-правового захисту державної та колективної власності, з одного боку, і приватної власності — з іншого. За такого стану чинного законодавства судова практика зазнає значних труднощів під час вирішення питань кваліфікації злочинів цієї категорії, особливо у випадках, коли предметом викраденого було майно спільних підприємств, акціонерних товариств, підприємств із змішаним капіталом тощо. Як правило, суди в таких випадках мусять кваліфікувати дії винних осіб як сукупність злочинів, передбачених певними статтями глави 1 та глави 5 Кримінального кодексу України. Але, по суті, в цих випадках через недосконалість закону штучно робиться з одного злочину два або й більше. І якби негативним наслідком цього було лише перекручення статистики, ще півбіди. Головне, що такий висновок тягне безпідставне посилення відповідальності особи.

Крім того, недосконало визначено в законі вартісні критерії визначення дрібного, великого і особливо великого розміру розкрадання державного або колективного майна. Вони зорієнтовані на мінімальний розмір заробітної плати. Через це до останнього часу закон був настільки спотворений, що кримінально карним було розкрадання, скажімо, кілограма гороху, а викрадення двох велосипедів можна було розцінити як розкрадання в особливо великих розмірах, що загрожувало людині засудженням від 10 до 15 років позбавлення волі.

Не ліпший зміст має й глава 2 КК, якою встановлено чотири показники розміру викраденого майна, визначені в твердих цінах, а в главі 5 — лише два, при тому не конкретизованих. Це може породжувати такі абсурдні ситуації, коли за однакові дії одна особа притягатиметься до адміністративної відповідальності, а інша — до кримінальної.

На перший погляд, розв'язати цю проблему можна було б шляхом внесення часткових змін до глави 2 КК щодо розміру викраденого державного або колективного майна. Але, якщо обмежитися лише такими новелами, це ще більше погіршить стан чинного законодавства. Глави 2 та 5 чинного КК розбалансовані. Зміни лише деяких статей однієї глави потягнуть ще більші перекоси.

Досліджуючи цю проблему, ми дійшли висновку, що усунути зазначені та інші недоліки чинного законодавства в цій частині можна лише шляхом вилучення глави 2 КК України і створення в главі 5 кодексу універсальних норм, заснованих на принципі рівності кримінально-правової охорони всіх форм власності. Ця ідея реалізована в запропонованих проектом редакціях статей 140–145-3 КК.

Проектом запропоновано визнавати розкрадання майна у великих розмірах, якщо сума викраденого в 50 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян (нині цей мінімум — 1 млн. 700 тис. карбованців), а особливо великим розміром пропоновано визнати суму, яка в 300 і більше разів перевищує цей мінімум.

Ураховуючи, що треба справедливо захищати порушені права малозабезпечених громадян, проектом передбачена можливість притягнення до суворої відповідальності і за розкрадання на суму, меншу від фіксованої межі великого або особливо великого розміру. Наприклад, якщо у пенсіонера таємно викрадено майно на суму, хоча і меншу як 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, дії винного можуть кваліфікуватись за ч. 4 ст. 140 КК, оскільки заподіяно значної шкоди потерпілому.

Коригуючи вартісні критерії розмірів злочинної діяльності та її наслідків у примітках або диспозиціях інших статей КК, автори проекту так само, як і при конструюванні таких положень у статтях глави 5 КК, виходили з сучасного рівня інфляції та інших показників.

Наприклад, у примітці до статті 70 КК запропоновано вважати великим розміром контрабандні товари на суму 100 і більше неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Розв'язуючи питання про встановлення меж значного і великого розмірів порушення правил про валютні операції, треба зважити на те, що в сумі, необхідній для купівлі предметів побуту тощо, інвалюту використовує значна частина населення України. Тому штучно криміналізувати такі дії буде помилкою. Виходячи з цих міркувань, запропоновано визнати значним і великим розміром порушення правил про валютні операції відповідно суми, що в 50 і більше та 200 і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян, що становить приблизно 450 і 1800 доларів США.

Проектом коригуються також критерії та розміри штрафів, передбачених як у Загальній, так і в Особливій частині КК. Це викликано потребою уніфікувати одиницю виміру розміру штрафу, якою нині визнано неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Крім того, потреба ревізії всіх штрафних санкцій Кодексу зумовлена й інфляцією, що, на жаль, триває. Зокрема, проектом запропоновано встановити розмір штрафу як міри кримінального покарання від 1 до 30 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за корисливі злочини — до 75.

Передбачається збільшення розмірів штрафів за ряд економічних і господарських злочинів — наприклад, за приховування валютної виручки — до 75 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, за незаконну торговельну діяльність — від 10 до 35, за фіктивне банкрутство — від 15 до 40.

Пропонується також доповнити КК України деякими новими нормами:

—про відповідальність за ввезення в Україну або реалізацію продовольчих товарів чи медикаментів з простроченим терміном їх реалізації, передбачити можливість звільнення від кримінальної відповідальності осіб, які добровільно повернули кошти з незаконно відкритих закордонних рахунків тощо.

На думку авторів проекту, доцільно позбутися деяких так званих «мертвих норм», які практично не діють.

Так, ще за часів соціалістичної орієнтації нашого суспільства була встановлена кримінальна відповідальність за привласнення знайденого або такого, що випадково опинилося у винного, державного чи колективного майна (стаття 88), а також за злочинно-недбале ставлення до охорони державного або колективного майна (стаття 91). Це пояснюється характерним для того часу перебільшенням ідеологічного аспекту в розв'занні тих чи інших проблем соціального життя, що вважається не зовсім правильним. З цієї причини і враховуючи, що зазначені дії не мають властивого для злочину ступеня суспільної небезпеки, статті 88 та 91 пропонується вилучити.

Доцільно вилучити і статтю 147-2 Кримінального кодексу, що передбачає відповідальність за злочинно недбале використання або зберігання сільськогосподарської техніки, в тому числі і за її розукомплектування. Нині істотно змінюється структура сільськогосподарських підприємств, вони стають самостійними суб'єктами господарювання і можуть на свій розсуд укомплектувати або розукомплектувати свій технічний парк, а якщо через діяння особи буде заподіяно шкоди, відповідальність за це можлива і за загальними нормами. З аналогічних міркувань треба вилучити статтю 147-3 Кримінального кодексу.

Оскільки складовими частинами авторитету закону є чіткість і грамотність викладення правових норм, а чинний Кодекс містить численні огріхи такого характеру, проектом пропонується внести термінологічні та юридичні уточнення в ряді статей КК.

Містить проект і деякі інші пропозиції. Загалом він торкається близько 170 статей КК.

Автори законопроекту далекі від перебільшення його значення, але переконані в необхідності розгляду документа і прийняття відповідного закону. Проект уже обговорювався в двох комісіях Верховної Ради України — Комісії з питань законності і правопорядку і Комісії з питань правової політики та судово-правової реформи і рекомендований ними до розгляду в першому читанні Верховною Радою України. Тепер слово — за законодавцем.

Євген ФЕСЕНКО,
завідувач відділу кримінального та виправно-трудового законодавства Інституту законодавства Верховної Ради України.

РОЗПОЧАВ ДІЛО — ЙДИ СМІЛО

До реєстраційно-ліцензійної палати

Та, як відомо, її ще належить створити, коли ми маємо намір рухатися до цивілізованого бізнесу. Поки реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності в Україні провадиться місцевими міськвиконкомами, ліцензування здійснюють галузеві міністерства, відомства та виконком у порядку, встановленому Законом «Про підприємництво».

Щоб переконатися, наскільки така практика далека від ідеалу, достатньо хоча б один раз пройти всю процедуру. Витрати на неї компенсує підприємець за рахунок свого часу, грошей і просто терпіння, на що негайно реагує ринок послуг. З'являється безліч приватних (часом сумнівних) посередницьких фірм, які беруться допомогти в реєстрації нових підприємств і одержанні ними ліцензій.

Зрозуміло, що нікому, окрім посередників, такі послуги не вигідні. Отже, є потреба в доповненнях або змінах до статей закону. З'являються варіанти різних законодавчих ініціатив.

Та ось біда, будь-які новації вводять без урахування думки фахівців-практиків на місцях і самих підприємців.

Приміром, Міністерство юстиції України справедливо відзначило недоліки в реєстрації підприємницької діяльності, зокрема відсутність єдиного реєстраційного органу і загального підходу до питання. Та акцент зсувається в бік передавання функції реєстрації відомствам. Так, норма суперечить Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів і місцеве самоврядування», а також Указу Президента «Про делегування повноважень державної виконавчої влади головам і очолюваним ними виконавчим комітетам сільських, селищних і міських Рад», згідно з якими реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності перебуває в компетенції органів місцевого самоврядування.

На підставі наявного досвіду та досвіду інших країн, що вже подолали шлях до централізації реєструючих органів, фахівці цих служб із Києва, Одеси, Миколаєва пропонують на розгляд Верховній Раді свій проект, відповідно до якого вдосконалення системи реєстрації слід провадити в комплексі зі структурними змінами.

Їхня суть — формування реєстраційно-ліцензійної палати на базі наявної ліцензійної палати при Мінекономіки з відділеннями і представництвами на місцях за принципом подвійного підпорядкування і за аналогією з фондом держмайна.

Створення такої палати дозволить здійснювати єдину політику реєстрації і ліцензування за загальною методикою з навчанням фахівців і розв'язанням проблемних питань у структурах влади та управління. Лише це забезпечить роботу підприємців у суворій відповідності з законодавством країни.

Валерій ВЄТРОВ,
заступник голови постійної комісії з питань економічної реформи Миколаївської міської Ради народних депутатів.

Указ Президента України

Про амністію у зв'язку з десятою річницею Чорнобильської катастрофи

Керуючись принципами гуманізму, відповідно до пункту 20 статті 24 Конституційного Договору між Президентом України та Верховною Радою України «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» **постановляю:**

1. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі, направлення в дисциплінарний батальйон та виправних робіт без позбавлення волі учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи, засуджених вперше за злочини, що не є тяжкими.

2. Звільнити від покарання осіб, перелічених у статті 1 цього Указу, засуджених вперше за тяжкі злочини до позбавлення волі на строк до п'яти років включно, а також до направлення в дисциплінарний батальйон та виправних робіт без позбавлення волі, — якщо вони на день набрання чинності Указом відбули не менше однієї третини призначеного строку покарання.

3. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі неповнолітніх; жінок, які мають дітей віком до 16 років або дітей-інвалідів; вагітних жінок; ветеранів війни; чоловіків віком понад 60 років та жінок — понад 55 років; інвалідів першої та другої груп; а також хворих на туберкульоз активної форми (підгрупи «А» і «Б» першої групи та підгрупа «А» п'ятої групи диспансерного обліку) і на онкологічні захворювання (друга, третя і четверта клінічні групи):

— засуджених вперше за злочини, що не є тяжкими, — якщо вони на день набрання чинності Указом відбули не менше однієї третини призначеного строку покарання;

— засуджених вперше за тяжкі злочини до позбавлення волі на строк до п'яти років включно, — якщо вони на день набрання чинності Указом відбули не менше половини призначеного строку покарання.

4. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі та направлення в дисциплінарний батальйон осіб, крім перелічених у статтях 1 і 3 цього Указу, засуджених вперше за умисні злочини, що не є тяжкими, на строк до трьох років включно, — якщо вони на день набрання чинності Указом відбули не менше однієї третини призначеного строку покарання.

5. Звільнити від покарання осіб, крім перелічених у статтях 1 і 3 цього Указу, засуджених вперше за злочини, вчинені з необережності, до позбавлення волі на строк до семи років включно, а також до направлення в дисциплінарний батальйон, — якщо вони на день набрання чинності Указом відбули не менше однієї третини призначеного строку покарання.

6. Звільнити з місць позбавлення волі осіб, засуджених вперше, невідбута частина покарання у яких на день набрання чинності Указом становить менше шести місяців.

7. Закрити слідчі справи і справи, не розглянуті судами, про злочини, вчинені до набрання чинності цим Указом особами, які підпадають під дію статті 1 Указу.

8. Амністія не поширюється на осіб:

а) яких раніше було засуджено і судимість з них не знято і не погашено у встановленому законом порядку;

б) дії яких спричинили загибель кількох осіб або завдали істотної шкоди державним чи громадським інтересам;

в) які не пройшли призначеного судом повного курсу примусового лікування від алкоголізму чи наркоманії, або лікування від венеричної хвороби;

г) які злісно порушують режим під час відбування покарання;

д) до яких **протягом 1986—1996 років** було застосовано амністію або помилування незалежно від зняття чи погашення судимості і які знову вчинили злочини;

е) яких за злісне порушення режиму було переведено до іншої виправно-трудової установи з більш суворим режимом, якщо після винесення постанови (ухвали) суду про таке переведення минуло менше одного року на день набрання чинності Указом;

є) яким виправні роботи замінено на позбавлення волі, а також тим, щодо яких судом було скасовано умовне засудження чи відстрочку виконання вироку і вони були направлені для відбування покарання, призначеного вироком, — якщо після винесення постанови (ухвали) суду про направлення до виправно-трудової установи вони перебували під вартою менше одного року на день набрання чинності Указом;

з) які засуджені за особливо небезпечні злочини проти держави; бандитизм; контрабанду наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів; виготовлення або збут підроблених грошей чи цінних паперів; розкрадання державного або колективного майна з проникненням у приміщення чи інше сховище або в особливо великих розмірах; умисне вбивство (крім умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, або вчиненого при перевищенні меж необхідної оборони, або умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини); умисне тяжке тілесне ушкодження при обтяжуючих обставинах; зґвалтування при обтяжуючих обставинах; захоплення заложників; крадіжку з проникненням у житло; відкрите викрадення державного, колективного майна або індивідуального майна громадян (грабіж) при обтяжуючих обставинах; розбій з метою заволодіння державним, колективним майном або індивідуальним майном громадян; вимагательство державного, колективного майна або індивідуального майна громадян; одержання хабара при обтяжуючих обставинах; захват державних або громадських будівель чи споруд; заподіяння тілесних ушкоджень працівникові правоохоронного органу; умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу; посягання на життя працівника міліції або народного дружинника, а також військовослужбовця у зв'язку з їх діяльністю по охороні громадського порядку; особливо злісне хуліганство; посягання на здоров'я громадян під приводом виконання релігійних обрядів; угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна; блокування транспортних комунікацій при обтяжуючих обставинах; розкрадання вогнестрільної зброї, бойових припасів або вибухових речовин; розкрадання радіоактивних матеріалів; незаконні виробленння, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання з метою збуту, а так само незаконний збут наркотичних засобів або психотропних речовин; розкрадання наркотичних засобів або психотропних речовин; розкрадання прекурсорів; а також злочини, передбачені пунктом «б» статті 232, пунктами «б» і «в» статті 234, пунктом «а» статті 236, пунктом «в» статті 238, пунктами «б» і «в» статті 240, пунктом «в» статті 241, пунктом «а» статті 243, пунктами «в» і «г» статті 249, пунктом «в» статті 251, пунктом «б» статті 254, пунктом «б» статті 254^1, пунктом «в» статті 254^2, пунктом «б» статті 254^3 Кримінального кодексу України.

9. Цей Указ застосовується до осіб, засуджених судами України, а також судами колишнього СРСР на території України, незалежно від місця відбування ними покарання.

10. Покласти виконання цього Указу:

а) на органи, що відають виконанням покарань, — щодо засуджених, які перебувають в місцях позбавлення волі.

Застосування Указу провадиться за постановою начальника виправно-трудової установи, погодженою з відповідною спостережною комісією або комісією (службою) у справах неповнолітніх та санкціонованою прокурором. До зазначеної постанови додаються довідка про заохочення і стягнення, особова справа засудженого та інші документи, необхідні для вирішення питання про застосування амністії;

б) на суди:

щодо осіб, справи і матеріали про злочини яких перебувають у провадженні судів і до набрання Указом чинності не розглянуті, а також осіб, справи про злочини яких розглянуто, але вироки не набрали законної сили;

щодо осіб, яким невідбуту частину покарання замінено більш м'яким покаранням до набрання Указом чинності (питання про застосування амністії вирішує суд за місцем відбування більш м'якого покарання);

щодо осіб, яких засуджено судами України і які відбувають покарання на території іншої держави — учасниці СНД (питання про застосування амністії вирішує суд, який постановив вирок).

Питання про застосування амністії суд вирішує з власної ініціативи, з ініціативи державних органів і громадських організацій, а також засуджених;

в) на органи внутрішніх справ:

щодо осіб, яких засуджено до позбавлення волі і які не перебувають під вартою, але вироки відносно них набрали законної сили;

щодо осіб, яких засуджено до виправних робіт без позбавлення волі;

г) на командування дисциплінарних батальйонів — щодо осіб, засуджених до направлення в дисциплінарний батальйон;

д) на органи дізнання та попереднього слідства — щодо осіб, справи і матеріали про злочини яких знаходяться у провадженні цих органів.

11. Рішення про застосування або незастосування амністії приймається щодо кожної особи індивідуально, після розмови з нею і на підставі ретельної оцінки матеріалів особової справи, даних про поведінку засудженого та його ставлення до праці за час відбування покарання.

У разі відсутності необхідних відомостей на засудженого розгляд питання про застосування амністії відкладається до одержання додаткових матеріалів.

Органам, на які покладено виконання Указу, надається право вимагати від відповідних установ документи, необхідні для вирішення питань, зв'язаних із застосуванням амністії. Такі вимоги мають бути виконані негайно.

12. Постанови про застосування амністії, винесені органами дізнання і попереднього слідства, органами внутрішніх справ, а також командуванням дисциплінарних батальйонів, санкціонуються прокурором. Кримінальну справу може бути закрито на підставі цього Указу лише в разі письмової на це згоди обвинуваченого. В іншому випадку закінчена розслідуванням справа надсилається до суду, який розглядає її та вирішує питання про можливість застосування амністії до винної особи. В такому ж порядку розглядаються судами справи, не розглянуті ними до набрання чинності цим Указом.

Під час розгляду судами справ про застосування амністії участь прокурора в судовому засіданні є обов'язковою.

13. Під дію Указу підпадають особи, які вчинили злочини до дня набрання ним чинності включно.

14. Роз'яснити, що при застосуванні амністії:

а) до учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи належать особи, яким видано посвідчення відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»;

б) під дію статті 3 Указу підпадають:

— неповнолітні — особи чоловічої та жіночої статі, які народилися після 16 квітня 1978 року;

— не позбавлені батьківських прав жінки, які мають дітей, що народилися після 16 квітня 1980 року, або дітей-інвалідів незалежно від їх віку;

— жінки, які є вагітними на день набрання чинності Указом;

— ветерани війни — учасники бойових дій, інваліди війни та учасники війни, яким видано посвідчення відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

— чоловіки, які досягли 60-річного віку, та жінки — 55-річного віку на день набрання чинності Указом, а за відсутності документів, що підтверджують день і місяць народження, — чоловіки, які народилися до настання 1936 року, і жінки, які народилися до настання 1941 року;

— особи, які у встановленому порядку визнані інвалідами першої чи другої груп до набрання чинності Указом;

— особи, які на день набрання чинності Указом відповідно до рішення медичної комісії визнані хворими на туберкульоз активної форми (підгрупи «А» і «Б» першої групи та підгрупа «А» п'ятої групи диспансерного обліку) та онкологічні захворювання (друга, третя і четверта клінічні групи);

в) до тяжких належать злочини, перелічені в статті 7^1 Кримінального кодексу України.

15. Злісними порушниками режиму є:

— засуджені до позбавлення волі — особи, зазначені у статті 47 виправно-трудового кодексу України;

— засуджені до направлення в дисциплінарний батальйон — особи, яких було піддано дисциплінарним стягненням за систематичні (не менше трьох разів) порушення вимог режиму відбування покарання.

Стягнення, які було достроково знято або погашено до набрання чинності цим Указом, не враховуються.

16. Підставою для визнання закінченим курсу лікування венеричної хвороби засудженого є медичний висновок, а щодо осіб, яким призначено судом примусове лікування від алкоголізму чи наркоманії, — постанова (ухвала) суду про припинення примусового лікування, винесені до набрання чинності Указом чи в період його виконання.

17. При застосуванні амністії до осіб, яким строк покарання було скорочено в порядку помилування або амністії, слід виходити з строку покарання, встановленого відповідно до цих актів.

18. Особи, які підпадають під дію цього Указу, від додаткових мір покарання не звільняються.

19. Кабінету Міністрів України, уряду Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним, районним у містах Києві і Севастополі державним адміністраціям, виконкомам міських, районних у містах Рад забезпечити:

а) організацію своєчасного обліку осіб, звільнених від покарання на підставі Указу, сприяння трудовому влаштуванню працездатних не пізніше 15-денного строку з дня прибуття до місця проживання та контроль за поведінкою цих осіб;

б) трудове влаштування звільнених на підставі Указу неповнолітніх або передачу їх під нагляд батьків, органів опіки та піклування, влаштування в необхідних випадках до дитячих виховних закладів; здійснення необхідних заходів, спрямованих на проведення серед цих осіб виховної роботи, недопущення вчинення ними повторних злочинів;

в) влаштування до будинків інвалідів звільнених інвалідів та непрацездатних осіб похилого віку, які не мають родичів, що могли б узяти їх на своє утримання.

20. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання і підлягає виконанню протягом трьох місяців.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
16 квітня 1996 року.

Виставки

Допомога держави? А що це таке?

Щось новеньке: асоціація шкіряно-взуттєвої промисловості з Республіки Угорщина учора в київському виставковому центрі фірми «АККО», що в парку імені Пушкіна відкрила виставку своїх товарів, яка працюватиме протягом чотирьох днів.

Мабуть, не буде перебільшенням стверджувати, що організатори цієї виставки досить сміливі люди. Поясню. Хоча угорське взуття з українських магазинів і зникло майже десять років тому, однак репутацію його як не дуже високоякісного переважна більшість покупців ще пам'ятає. Щоправда, заради справедливості слід сказати, що купували його все ж охочіше, ніж радянське. Перевагу надавали виробам, виготовленим у Голландії, Франції, Югославії, а особливу популярність мало італійське взуття. І от нині, коли італійське взуття буквально заполонило українські магазини, а про київські годі й казати, угорська асоціація шкіряновзуттєвої промисловості сподівається знайти і свою нішу на нашому ринку. Особливий розрахунок не так на продаж готової продукції, як на спільне з нами її виробництво, кооперацію з українськими взуттєвиками і виробниками сировини.

На моє нагадування про якість угорського взуття десятирічної давності заступник директора асоціації шкіряно-взуттєвої промисловості Арпад Варсегі відповів відомим віршованим рядком:

— Не той тепер Миргород... Коли б ми нині працювали, як раніше, то давно вже збанкрутували. Тепер ми жорстко стежимо за попитом і випускаємо взуття і власного виробництва, і разом з такими відомими фірмами, як «Пума» і «Хенкелл», «Саламандер» (Німеччина), «Марк» (Швейцарія), «Симетрик», «Руджері» (Італія), «Шолл» (Великобританія), «Ріхтер» (Австрія).

Промовистий і факт, що ми експортуємо продукцію у ці країни, де виробництво взуття має багатовікові традиції.

Секрет у цієї метаморфози, на думку пана Варсегі, простий: роздержавлення підприємств, приватизація оптової і дрібної торгівлі шкіргалантерейними товарами і взуття. Нині середня кількість працівників на одному підприємстві чи фірмі, що входять до асоціації, становить 50—60 осіб. І коли б хто нині додумався покладати надії на допомогу держави, то в нього вже запитали б: «А що це таке?»

А організатори виставки, фірма «АККО», що вони скажуть про цей захід?

Заступник директора Олександр Федоренко впевнений, що угорські експоненти знайдуть в Україні партнерів:

— Ми запросили на виставку майже дві тисячі фахівців з усіх областей України. І прийдуть вони сюди не заради цікавості: обидві сторони сподіваються на успіх.

І колишній торговий представник посольства Угорщини в Україні, а нині експерт Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків Тамаш Беркі висловив свою думку:

— Наші країни знову співпрацюють, вигіднішого партнерства годі й шукати.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Киянки полюблять «Фаворит»

У цьому переконаний менеджер оздоровчо-косметичного центру «Фаворит» Віктор Сергієнко. Чому?

Яка ж бо жінка не бажає бути гарною, стрункою й завжди молодою? Тож усе це дарує щедрий «Фаворит», де можна займатися степ-аеробікою, шейпінгом, зробити масаж. Запропонують у салоні «Фаворита» і спеціальні процедури для зміцнення і розгладжування шкіри обличчя й тіла. Косметологи салону послуговуються для цього аромакосметикою кіпрської фірми «Новітня косметика для жінок». До речі, косметолог Марія Вутсі на презентації центру «Фаворит» показала, як слід користуватися препаратами, збагаченими активними компонентами трав, рослинними оліями. Ефект від їх застосування вражає. Адже все зроблене з природних матеріалів. І ніякої хімії!

А якщо вам не підходить ця косметика, то спеціалісти запропонують іншу — французької фірми «THALGO». Кажуть, що після процедур із застосуванням косметики «THALGO» додому повертається красуня. Та це не казка, а дійсність. Варто лише кілька разів відвідати салон «Фаворит» на Московській вулиці. А в перших числах травня «Фаворит» відкриє спеціалізований магазин, де можна буде придбати новітні тренажери для дому і спортзалів, спортивний одяг провідних фірм світу, косметику, різноманітні аксесуари для занять спортом і підтримання хорошої форми й самопочуття.

Тож «Фаворит» буде у фаворі не тільки в жіноцтва, а й у чоловіків. В цьому переконана й директор магазину Світлана Рожанська. А отже, у Києві побільшає красунь.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

СТОРІНКИ МИНУЛОГО

Історія цієї книги має давній початок. Її автор Яким Запаско усе своє свідоме життя по крупицях збирав відомості про пам'ятки українського рукописного мистецтва XI-XVIII століть, що дало йому змогу створити сучасну наукову працю. Свого видання вона чекала понад десять років: п'ятирічку ще за радянського режиму плюс п'ять літ уже нових часів, і ось, нарешті, «Українська рукописна книга» зібрала своїх шанувальників на презентації в Українському фонді культури. Дало життя ілюстрованому культурологічному виданню, що містить близько 250 шедеврів вітчизняного книжкового мистецтва, львівське видавництво «Світ». Не обминули теплим словом і художника Леоніда Андрієвського, лауреата Шевченківської премії, якому вдалося адекватно відтворити тогочасну історичну добу.

На презентації неодноразово наголошували, що «Українська рукописна книга» свідчить і про можливості українського книговидання, і про державотворче значення книжки. До речі, може дещо куріозне свідчення цьому: на книжковій виставці у Лондоні, де експонували «Українську рукописну книгу», її єдину... вкрали.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У номер

• *Київ*

Болить пам'яттю Биківня

Щоб вшанувати пам'ять жертв сталінських репресій у Биківні, поминального недільного дня зібралися представники Київської міської держадміністрації, представники громадських організацій, релігійних конфесій, родичі загиблих. По безневинно убієнних було відслужено панахиду.

• *Черкаси*

Присвята гіркій річниці

Сім мільярдів карбованців виділено Черкаською облдержадміністрацією для подання матеріальної допомоги ліквідаторам першої категорії, дітям-інвалідам та сім'ям, що втратили годувальника внаслідок чорнобильської трагедії. Крім того, в обласній дирекції Укрсоцбанку на поточний рахунок, відкритий з ініціативи депутатів обласної Ради, надходять благодійні внески для потерпілих чорнобильців.

У ці сумні квітневі дні жодна людина, котру не обійшло ядерне лихо, не повинна бути забута — такий лейтмотив численних обласних заходів, присвячених гіркій річниці.

• *Луцьк*

Краса, здоров'я, чистота

Під таким девізом у місті проходить виставка-ярмарок «Міст-96», організована українсько-польським підприємством «Едам—Світ». За словами його директора Олексія Левченка, у великій торговій імпрезі беруть участь 35 підприємств різних форм власності майже з усієї України. Тут представлено косметику, жіночий, чоловічий та дитячий одяг, взуття, миючі засоби, екологічно чисті продукти харчування. Вперше на ярмарку проходить демонстрація і розпродаж сезонних моделей одягу, працює косметичний салон. Це вже другий ярмарок із шести запланованих на цей рік.

• *Луганськ*

Малоросія Чехова

«Я справжній малорос, і в дитинстві не розмовляв інакше, як малоросійською мовою», — це слова Чехова з назви першого розділу книги «Дума про Чехова», яка побачила світ у Луганську. Автор книги — відомий краєзнавець, головний лікар обласного онкологічного диспансеру Юрій Єненко.

Ще із студентських років він збирав дані про життя Бориса Грінченка і Володимира Даля, які тривалий час жили на Луганщині, про Антона Чехова, який захоплювався «донецькою Швейцарією» (нині це — Антрацитівський район Луганської області). Книга проілюстрована авторськими гравюрами.

• *Рівне*

Свято без Тараса

Наприкінці травня на Рівненщині відбудеться літературно-шевченківське міжнародне свято. Рівненчани очікують багато гостей. А пам'ятник Кобзареві, який планувалося поставити у центрі міста на майдані Незалежності, так і не встановлено.

Упродовж багатьох років то постать поета «архітектурно не вписувалася», то заважало щось інше... Тепер бракує грошей: потрібно понад 120 мільярдів карбованців.

Спорт

Шарій подолав 100-у межу

Футбол. Першість України. Перша ліга. 28-й тур: «ФК Львів» — «Явір» — 0:1. Несебаєв, 42. **«Верес» — «Нафтовик» — 0:0. «Шахтар» — «Металіст» — 2:1.** Федьков, 49, Теркулов, 58 з пенальті — Каратута, 80. **«Сталь» — «Хімік» (Св) — 0:1.** Співак, 84. **«Кремінь» — «Кристал» — 1:0.** Пошехонцев, 43. **«Поліграфтехніка» — «Буковина» — 0:1.** Білоус, 71. **«Дніпро» — «Закарпаття» — 1:1.** Медведєв, 5, Полярош, 38. **«Ворскла» — «Скала» — 5:0.** Шарій, 19 і 40, Богатирьов, 26, Чуйченко, 30 і 88. **«Ратуша» — «Металург» — 0:2.** Таранов, 11, Дюк («Ратуша»), 74, у власні ворота. **«Динамо-2» — «СК Одеса» — 6:0.** Доценко, 16 і 45, Слюсар, 24 і 43, Зав'ялов, 22 з пенальті, Єсин, 85. **«Хімік» (Жт) — «Поділля» — 2:0.** Кашинський, 34, Якубовський, 69 з пенальті.

Цей тур залишить помітний слід в історії полтавського і українського футболу. І не тільки тим, що «Ворскла» з великим рахунком подолала «Скалу». У цьому матчі ветеран нашого футболу Іван Шарій забив свій 100-й гол і почав відлік другої сотні. Двічі відзначився і його партнер по атаці Чуйченко. Нині цей дует форвардів — найгрізніший у першій лізі.

По два голи записали на свій рахунок і молоді динамівці Доценко і Слюсар. Кияни продовжили безпрограшну серію в чемпіонаті.

Було в цьому турі кілька міні-сенсацій. Тільки так можна визначити поразку «Сталі», «Поліграфтехніки» та «ФК Львів» на своїх полях. Особливо здивувала алчевська команда, котра в двох домашніх матчах втратила 5 очок. Звичайно, втриматись на другому місці «Сталь» не зуміла. І тепер у турнірній таблиці за «Ворсклою», котра має 63 очка, розташувалася «Буковина» з 56 очками. На третьому місці — «Сталь» з 55 очками. Далі йдуть: «Поліграфтехніка» — 52, «Металург» — 49, «Шахтар» — 44, «Динамо-2» — 44, «Хімік» (Св) — 41, «ФК Львів» — 41, «Хімік» (Жт) — 40, «Нафтохімік» — 40, «Поділля» — 39, «Нафтовик» — 36, «Закарпаття» — 33, «Кристал» — 32, «Явір» — 31, «Верес» — 30, «СК Одеса» — 30, «Металіст» — 28, «Дніпро» — 18, «Ратуша» — 17, «Скала» — 5.

Матчі 29-го туру відбудуться 24 квітня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Чемпіонат завершено. Сезон триває

Минулої суботи було зіграно останній матч чемпіонату країни з баскетболу. В спорткомплексі технічного університету зійшлися київські клуби «Будівельник-Хорда» і «Київ-Баскет». Чергову перемогу здобув незмінний чемпіон України — 93:79 (49:43). Тут же на майданчику президент національної федерації баскетболу Володимир Горбулін вручив золоті медалі гравцям «Будівельника»: Чернову, Костку, Хижнякові, Молчанову, Яйлу, Харченку, Журавльову, Холопову, Полторацькому, Лохманчукові, Ромсу, Приходьку, головному тренеру Геннадію Зацукові, тренерам — Віктору Гуревичу та Олександрові Шальнєву.

Срібним призером чемпіонату став донецький «Шахтар», а бронзовим — «Київ-Баскет». Головний турнір завершено, але баскетбольний сезон в Україні триває. 26-27 квітня в тому ж залі технічного університету відбудуться вирішальні матчі Кубка країни. У півфіналах зустрічаються: «Шахтар» (Донецьк) — «БІПА-Мода» (Одеса), «Будівельник-Хорда» — «Київ-Баскет».

Іван ОЗЕРЧУК.

РЕАЛИЗУЕТ
СО СКЛАДА В ХАРЬКОВЕ
И КАМЕНЕЦК-ПОДОЛЬСКОМ

тел/факс /0572/ 432-827
тел/0572/ 381-655, 476-894

АВТОИНВЕСТСТРОЙ

УАЗ
31512
31514/ЛЮКС
3741/ ПРОМТОВАР.
3909/ ФЕРМЕР
3303, 330318/ТЕНТ
3962/САНИТАРНЫЙ
2206/МИКРОАВТОБУС

ВАЗ
21043, 21053
2106, 21061
2107, 21083
21093, 21099
21213 "ТАЙГА"

ГАЗ
3102/ЛЮКС
31022/УНИВЕР.
31023/САНИТАРНЫЙ
31029-51,31029

АЗЛК
2141
23352
/ПИКАП

ИЖ
2715/ГРУЗОВОЙ
27151/ПИКАП
27156/ГРУЗОПАССАЖИР.
21251/КОМБИ
М-412 ИЭ

ЗАЗ
1102
"ТАВРИЯ"
1105/5 ДВЕРЕЙ

ГАЗ
33021/ГАЗЕЛЬ
3309/ГР.ТУРБОДИЗЕЛЬ
4301/ГР.ДИЗЕЛЬ
4509/САМОСВАЛ, ДИЗЕЛЬ

RAF
22038 /ПАССАЖИРСКИЙ
22038-02 /ЛЮКС
2915-02 /СКОРАЯ ПОМОЩЬ
2914-01 /РЕАНИМАЦИЯ

3311 /ГРУЗОПАССАЖИРСКИЙ
33111 /ГРУЗОВОЙ
2920 /ИЗОТЕРМИЧЕСКИЙ
2925 /МИЛИЦИЯ/ПОЖАРНЫЙ

ЗА НАЛИЧНЫЕ
И БЕЗНАЛИЧНЫЕ
КАРБОВАНЦЫ

НОВЫЕ АВТОМОБИЛИ

ПО ВОПРОСАМ БАРТЕРА ОБРАЩАТЬСЯ ПО ТЕЛЕФОНУ: /0572/14-00-14

281900 Хмельницкая обл. г.Каменецк-Подольский ул.Леси Украинки, 32 к.47 Тел.(03849) 334-22; Тел./факс (03849) 341-96

---

(044) 294-85-38
(044) 294-84-21
(044) 294-83-66

ВЕЛЬБОТ

ПОСТІЙНО ПРОДАЄ
АБО ОБМІНЮЄ НА СІЛЬГОСППРОДУКЦІЮ
АВТОМОБІЛІ
ГАЗ, ЗІЛ, КрАЗ, МАЗ, КамАЗ, УАЗ, ІЖ.

НАША АДРЕСА: м. Київ, вул. Железнодорожное шоссе, 53 ком. ВЕЛЬБОТ 2-й поверх.

Р/Р 2467010 в Міському від. ПІБ м. Києва, МФО 322250 "Автосалон ВЕЛЬБОТ"

НАСОСЫ

ЭЦВ, К, СМ, ЦНС (Г), Д, Кс, ПЭ, БЦП
кабель, спецпровод, станции защиты
БЫТОВЫЕ НАСОСНЫЕ СТАНЦИИ
для автономного снабжения питьевой водой

421у.е. 286у.е. 164у.е. 500у.е. 347у.е.

ELEPHANT

Тип	Flov 1-24	Flov 2-40	Flov 3-80
Напряжение	220/380V	220/380V	220/380V
Мощность двиг.	0,37 kW	0,60 kW	0,75 kW
Макс. высота подъема	12м	18м	18м
Производительность	1800 л/ч	3000 л/ч	4800 л/ч
Глубина подъема	6м	8м	8м
Объем гидроаккумулятора	24л	40л	80л

Бурение скважин "под ключ".
АО «ГИДРОТЕХНИКА»
Киев (044) 488-42-63, 484-55-83, 442-09-91
Житомир (0412) 374-688, Тернополь (03522) 11-953, Львов (0322) 22-26-68, Ульяновка (05259) 21-292, Тлумач (03479) 21-508, Черкассы (0472) 63-30-86, Днепропетровск(0562) 47-78-91, Виньковцы (03846) 22-003.

ЦЕНЫ
ОКУПЯТ ДОРОГУ

РТИ на автомобили трактора и комбайны
Ремни вентиляторные, ремни приводные, шланги высокого давления, сальники, манжеты и уплотнители.

Запчасти на комбайны и косилки
Двигатели, поршневая группа, коленвалы, цепи приводные, ножи, транспортеры, аккумуляторы, ремни, насосы.

Возможен бартер на сельхозпродукты
Оптовикам предусмотрены скидки
Возможна оплата по чековым книжкам

г. Днепропетровск

ТА "ТЕХНОТОРГ"

(0562) 78-20-67 78-20-66 44-25-90

ВЕСЕННИЕ СКИДКИ НА МАСЛА

фабрики - производителя «PEMCO KURAS»
М-8В, М-10$В_2$, М-10$Г_2$ К, М-6_3 /10$Г_1$, М-10Дм, М-14$В_2$, МС-20 и др.

- немедленная отгрузка,
- небольшие партии,
- в цену не входят налоги.

МАСЛО

Литва, г. Клайпеда, Шилутес, 119, тел. (8-10-3706) 340345, 341499, 341822, факс (8-10-3706) 341891.

ПРОДАЕМ

- тягачи и полуприцепы
- бортовые и прицепы
- самосвалы
- тракторы 80М, 80Л 80УК, 82УК

МАЗ
МТЗ

Тел./факс (0172) 68-52-93

EUROPEAN DRINKS S. A.

Самый крупный производитель в Центральной и Восточной Европе предлагает:

— натуральные пастеризованные соки в асептических пакетах Тетра Пак 0,2 л. с соломинкой (0,13 $): апельсиновый, Тутти Фрутти, яблочный, ананасовый, клубничный и другие.

В 1 л пакетах (0,31$): апельсиновый, Тутти Фрутти, яблочный, клубничный, малиновый, черешневый, киви.

— минеральную воду и газированные натуральные соки в бутылках PET 0,5 л и 2 л.

Минеральную воду Wonder Spring — 0,5 л (0,16$) и 2 л (0,36$).

Натуральные газированные соки розового грейпфрута —Фрутти Фреш, апельсиновый — 0,5 л (0,20$) и 2 л. (0,48$).

Звоните нам сейчас, не пожалеете!
Цены очень выгодные! Франко завод.
Тел. (004059) 131495;
факс (004059) 470005; 136472; 479404.

АО "КамАЗ Украина"

официальный дистрибьютор АО"КамАЗ"

✓ Реализует с площадки в Киевской области грузовые автомобили КамАЗ всех модификаций

Автомобили продаются с гарантийным обслуживанием !

✓ Предлагаем со склада более 400 позиций запасных частей к автомобилям КамАЗ

Контактные телефоны:
(044) 462-59-32, 462-59-33,416-91-69, 416-91-73, 416-91-64, 212-45-04 факс (044)462-59-35

НЕФТЕПРОДУКТЫ
ж/д цистернами
Тел./факс (0172) 68-56-92

или
МЕНЯЕМ
на
САХАР, МУКУ
и другие продукты питания
Тел./факс (0172) 10-03-70

Организация реализует со склада в г. Днепропетровске

ШИНЫ
и АККУМУЛЯТОРЫ
для грузовых и легковых автомобилей, сельхозтехники, погрузчиков и мотоциклов.

Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 44-08-44, 44-54-48; факс 44-24-06.

406

ВАМ НЕ ДОВЕДЕТЬСЯ ВИБИРАТИ
МІЖ ЗАДОВОЛЕННЯМ ТА БЕЗПЕКОЮ

Пежо-406 – 4-дверний, 5-місний седан – має сучасну, підкреслено динамічну зовнішність

Пежо-406 є одним з найдовших седанів у своєму класі

Пежо-406 комплектують чотирма двигунами:
бензиновим з робочим об'ємом 1.8л або 2.0л,
та турбодизелем - 1.9л або 2.1л

Пежо-406 відзначається високим ступенем безпеки та комфорту
Нова багатоважільна задня підвіска забезпечує особливу плавність ходу
Завдяки еласто-кінематичним з'єднанням задні колеса "дорулюють" на поворотах, що поліпшує остійливість машини

PEUGEOT

ІЛТА КИЇВ
ОФІЦІЙНИЙ ІМПОРТЕР

КИЇВ	вул. Січневого повстання, 11-А,	(044) 290-42-48, 290-40-33
ДНІПРОПЕТРОВСЬК	вул. Плеханова, 17	(0562) 44-55-07, 44-05-68
ЛЬВІВ	вул. Чайковського, 20	(0322) 27-16-04, 72-59-28
ОДЕСА	вул. Балківська, 12	(0482) 20-09-36, 20-09-42
ХАРКІВ	вул. Тимурівців, 62/1	(0572) 62-50-88, 10-53-20

ПРОДАЖ.
ГАРАНТІЯ.
СЕРВІС.

Поршневая группа

(гильза, поршень, палец, кольца, вкладыши, прокладки)

ДЛЯ АВТОМОБИЛЕЙ...

КамАЗ, МАЗ, КрАЗ, ГАЗ-53, ЗИЛ-130, "ИКАРУС", УАЗ, ГАЗ-24, "Москвич-412", ВАЗ, ЗАЗ, ГАЗ-21

...И СЕЛЬХОЗТЕХНИКИ

Т-150, МТЗ-80, -82, ДТ-75, "Кировец", «Дон», «Нива», «Колос», для двигателей: Д-240, А-41, 01М, СМД-14, -18, -20, -22, -31, -60

для ГАЗ-53: коленвал, диск и корзина сцепления.

для КамАЗа: выжимной подшипник.

для КрАЗа: топливный насос (ТНВД).

ПЛУНЖЕРНЫЕ ПАРЫ, распылители, форсунки

для МАЗ, СуперМАЗ, КамАЗ, КрАЗ, Т-150, К-700, МТЗ.

Оформление и отгрузка за 10 минут!
КМП «ЭВО», Киев, ул. Улитина, 43 (Святошино)

ел. (044) 452-1215, 450-9195 (с 9.00 до 17.00)

Інформація про другий випуск акцій

ВАТ «ЖИТОМИРДЕРЕВ»

А. Відомості про акціонерне товариство:

1. Найменування: Відкрите акціонерне товариство «Житомирдерев», код ЗКПО-00274677.
2. Адреса: Житомир, вул. Київська, 77.
3. Дата реєстрації: 14.10.93 р. рішенням виконкому Житомирської міськради № 606, свідоцтво № 00274677.
4. Статутний фонд: 67 млрд.314 млн.695 тис. карбованців.

Б. Цілі та предмет діяльності:

виробництво меблів та інших виробів з деревини. Оптова, роздрібна, фірмова та інші види торгівлі, надання побутових послуг населенню.

В. Дані про емісію:

1. Рішення про другий випуск акцій прийнято правлінням товариства, протокол № 19 від 06.12.94 р.
2. Обсяг емісії: 10500000000 крб. Номінальна вартість однієї акції 35000 крб. Випускається 300000 простих іменних акцій серії Б за номерами від 1 до 300000, які розповсюджуються серед фізичних та юридичних осіб.
3. Акції продаються пакетами по 50 штук.

Право на придбання акцій за номінальною вартістю мають акціонери товариства. Іншим особам акції продаються за курсовою вартістю. Курсова вартість та засоби оплати визначаються за домовленістю.

4. Продаж акцій здійснюється товариством самостійно за власні кошти осіб за адресою: 262001, Житомир, вул. Київська, 77, ВАТ «Житомирдерев», тел. (0412) 37-35-93, 36-24-01, початок передплати — 1.04.1996 р., закінчення — 1.10.1996 р.
5. Розмір дивідендів визначається загальними зборами акціонерів і сплачується раз на рік, шляхом перерахування на рахунки акціонерів, відкриті в ЖФ «Мебліпромбанку-АСПЕ» (262001, Житомир, вул. Київська, 77).

Президент ВАТ «Житомирдерев» М. А. ЗАГЛАДЬКО.

Повідомлення про загальні збори акціонерів ВАТ «Корсунь-Шевченківський верстатобудівний завод»

Загальні збори акціонерів ВАТ «Корсунь-Шевченківський верстатобудівний завод» відбудуться 6 червня 1996 року о 16.30 у клубі заводу за адресою: Корсунь-Шевченківський, вул. Чапаєва, 83.

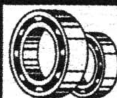
Реєстрація учасників — 5 червня 1996 року з 8.00 до 16.00 у клубі заводу. Акціонерам, які не встигли зареєструватися в зазначений час, картки для голосування видаватися не будуть.

Порядок денний:

1. Затвердження положення про загальні збори акціонерів.
2. Звіт правління ВАТ про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за 1995 рік.
3. Звіт ревізійної комісії ВАТ за 1995 рік.
4. Звіт спостережної ради ВАТ за 1995 рік.
5. Внесення змін і доповнень до статуту ВАТ.
6. Вибори керівних органів правління.

Учасники зборів мають пред'явити реєстраційній комісії документ, який посвідчує особу і сертифікат на акції. Представники юридичних осіб повинні мати доручення на участь у зборах. Представникам акціонерів необхідно мати при собі довіреність, оформлену у встановленому порядку, і документ, що посвідчує особу.

Телефон для довідок 2-31-09.

КОМПАНИЯ "ДИС"- представительство подшипниковых заводов - предлагает:

ПОДШИПНИКИ

БЕЛОРУССИИ, РОССИИ И УКРАИНЫ

- ✓ **Постоянно на складе широкий ассортимент подшипников.**
- ✓ **Низкие цены, высокое качество.**

310140,г.Харьков,а/я 1674, тел./факс 23-71-51
тел.(0572) 23-78-49, 23-71-61, 23-78-83,14-96-13

екотехніка

Реалізуємо індійські товари:

- ☑ пральний порошок
- ☑ зубну пасту
- ☑ крем для гоління

Київ (044) 277-93-48
(044) 244-09-83 (044) 244-09-81
(044) 244-09-82 (044) 277-35-00
Дніпропетровськ (0562) 42-38-84
Херсон (05522) 54-91-93

за ВАЗом в Угоршину

РОЗПРОДАЖ!

модель	ціна
2106	5100$
21053	4500$
21043	4900$
2107	5100$
21074	5300$
21083	5400$
2109	5300$
21093	5850$
21099/05	6400$
21099/01	6600$
21213	5900$

тел.: 8-10-36-60-488-982
8-10-36-60-488-985
8-10-36-60-307-233

Загублене свідоцтво № 23156087 про реєстрацію підприємства з іноземними інвестиціями «Альфа-ЕКО» видане 26 квітня 1995 року, вважати недійсним.

Продаются комбайны КС—6Б—02

Двигатели: СМД—60, СМД—62; СМД—72 и запчасти к ним: кольца уплотнительные резиновые под гильзу — СМД9—0128; дублеры; вкладыши и др. Возможен бартер.

Тел. в Харькове (0572) 97-12-77.

Акціонерний комерційний банк «Геосантріс» повідомляє про ліквідацію Бориспільської філії банку, зареєстрованої управлінням НБУ по Києву і Київській області 9 вересня 1993 року, реєстраційний № 15. Претензії приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення за тел.443-92-28.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДРУГИЙ ВИПУСК АКЦІЙ

СЕЛЯНСЬКОГО КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «ДНІСТЕР»

I. Характеристика емітента

Селянський комерційний банк «Дністер» (надалі «Банк») знаходиться за адресою: 0008, Львів, пл. Галицька,15.

Банк зареєстрований Національним Банком України 14.10.91 р., реєстраційний № 27, статутний фонд 5,2 млн. карбованців, у формі товариства з обмеженою відповідальністю; 25.03.1996 р. Банк реорганізований у відкрите акціонерне товариство із статутним фондом 120 479 534 000 карбованців.

Метою діяльності Банку є прискорення обороту кредитно-фінансових ресурсів, якісне обслуговування клієнтів.

Предметом діяльності Банку є здійснення банківських операцій відповідно до законодавства про банківську діяльність.

в млн. крб.

Показники балансу Банку на:	01.01.94	01.01.95	01.01.96	01.04.96
АКТИВ				
Каса і коррахунок в НБУ	2117	16479	66682	75372
кредити, надані банком	7798	48146	128226	163887
Міжбанківський кредит	972	52985	83148	45500
Основні засоби та капіталовкладення	135	536	10775	19413
Дебітори	59	2679	2359	3656
Інші активи	4380	25220	65835	68495
в т. ч. міжфілійні обороти	—	12294	20277	17977
Баланс	**15461**	**146045**	**358756**	**376323**
ПАСИВ				
Статутний фонд	1252	12039	120479	120479
Резервний фонд	133	92	2787	473
Інші фонди банку та кошти	593	1328	15437	24157
Кошти на рахунках клієнтів	4930	20259	33032	60560
Вклади і депозити	483	32721	63039	60033
Міжбанківський кредит	6661	54500	83148	20000
Кредитори	58	79	2398	2873
Інші пасиви	2	21003	18359	74226
Прибуток	1349	4024	20076	13522
Баланс	**15461**	**146045**	**358756**	**376323**

На момент прийняття рішення про другий випуск акцій Банк має зареєстрований та повністю сплачений грошовими коштами статутний фонд у розмірі 120 479 324 000 карбованців.

Чисельність службовців Банку — 70 осіб.

Голова Ради Банку — Костирко Ігор Григорович, освіта вища, кандидат економічних наук.

Голова правління Банку — Корман Петро Іванович, освіта вища, має сертифікат Берлінської академії банківської справи, стаж роботи у банківській системі — 4 роки.

Головний бухгалтер — Костів Антоніна Миколаївна, освіта вища, економічна, стаж роботи в банківській системі — 16 років.

II. Опис ділової активності емітента

У відповідності із статутом Банк є універсальною кредитною установою, яка здійснює всі види банківської діяльності на основі Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Капітали Банку працюють в основному на розвиток сільськогосподарського виробництва.

Банком відкриті філії в містах Жидачеві, Стрию та Львові.

Простроченої заборгованості кредиторам і за платежами до бюджету банк не має.

Банк має дозвіл Міністерства фінансів України № 70 на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду, чи інвестиційної компанії.

III. Дані про емісію цінних паперів

Рішення про другий випуск акцій прийнято загальними зборами акціонерів СКБ «Дністер» 29.03.1996 р. (протокол № 2). Банк планує випустити (другий випуск) 179 520 676 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 000 (одна тисяча) карбованців на загальну суму 179 520 676 000 (сто сімдесят дев'ять мільярдів п'ятсот двадцять мільйонів шістсот сімдесят шість тисяч) карбованців. Випускаються акції серії АБ за номерами від 000000001 до 179520676. Форма випуску — безготівкова. Після повної сплати вартості акцій акціонерам в подальшому можуть видаватися сертифікати серії СБ за номерами від 0000001 до 0010000.

Кошти залучаються з метою розширення об'ємів банківських операцій та дотримання нормативів НБУ стосовно розміру статутного фонду комерційних банків.

Засновниками Банку є 16 юридичних осіб.

Засновники Банку є власниками 115895395 простих іменних акцій на суму 115 895 395 000 карбованців, що складає 96,2% статутного фонду Банку. Решту 4583929 простих іменних акцій на суму 4 583 929 000 карбованців викуплено учасниками Селянського комерційного банку «Дністер» (Дністер-Банк) як товариства з обмеженою відповідальністю (перша емісія, підписка проведена в термін з 28.01. до 02.02.96 р.) .

Підписка на акції другої емісії проводиться з 15.05.96 р. до 20.08.96 р. за адресою: 290008, Львів, пл. Галицька,15, СКБ «Дністер», тел. (0322) 27-12-91.

Акції реалізуються за номінальною вартістю в порядку, визначеному «Положенням про акції СКБ «Дністер».

За умов недосягнення рівня передплати у 60% запланованої емісії, вона вважається такою, що не відбулась. У разі перевищення рівня передплати або досягнення ним запланованого розміру або розміру більше 60%, загальні збори акціонерів приймають рішення про затвердження підписки в більшому, меншому або запланованому розмірі.

Власник простих іменних акцій має право: брати участь в управлінні Банком, на одержання дивідендів та одержання частини майна Банку, у разі його ліквідації пріоритет на придбання акцій додаткових випусків, одержувати інформацію з питань діяльності Банку в межах, передбачених законодавством.

Дивіденди на акції сплачуються акціонерам за підсумками фінансового року в розмірі, визначеному загальними зборами акціонерів. Виплата здійснюється шляхом перерахування на рахунок акціонера в Банку або (для фізичних осіб) видачею грошей із каси Банку за адресою: 290008, Львів, пл. Галицька,15.

Акціонер має право здійснювати не заборонені законодавством України операції з акціями банку з обов'язковою реєстрацією в книзі реєстрації акцій Банку угоди про зміну власника в 10-денний строк.

IV. Чинники ризику

Непослідовність економічної політики держави, нестабільність економіки. Нестабільність банківського і податкового законодавства.

Високий рівень інфляційних процесів, інші форс-мажорні обставини.

Інвестор сам несе відповідальність за прийняття рішення щодо вкладення власних коштів.

О 17.07 за київським часом...

УЄФА зняла санкції з «Динамо»!

(Початок на 1-й стор.).

Нашу делегацію у Швейцарії представляли перший Президент незалежної України, голова опікунської ради динамівського клубу Леонід Кравчук, президент національної Федерації футболу Віктор Банников, президент ФК «Динамо» Григорій Суркіс, президент Спілки адвокатів України, перший віце-президент ФК Віктор Медведчук.

А наступного дня ця авторитетна команда розповідала про подробиці женевської події і відповідала на запитання журналістів у клубі майстрів стадіону «Динамо».

— Минуло сім місяців від того чорного дня, — сказав, відкриваючи прес-конференцію, В. Медведчук, — коли в місті Порто (Португалія) УЄФА наклала на наш клуб трирічну дискваліфікацію. Якщо пам'ятаєте, у цьому ж залі керівництво київського «Динамо» пообіцяло вболівальникам і журналістам, що зробить усе для повернення команди на європейську арену. Робота була дуже тяжка, але злагоджена і добре спланована. У ній брали участь найбільші авторитети: політики, представники ділових кіл, спортивні діячі не тільки з України, а й з багатьох країн світу. Ми вивчили чимало документів УЄФА, особливо юридичного плану. Нарешті, утворили опікунську раду (такі існують у багатьох демократичних державах). Дуже вдячні Леонідові Макаровичу Кравчукові, який погодився очолити її. Завдяки його величезному авторитетові ми прийшли до тріумфального фінішу.

Радісну звістку ми отримали 19 квітня о 17.07 за київським часом.

Потім слово взяв Леонід Кравчук:

— Мені приємно повідомити, що сталася помітна подія не тільки у спортивному, а й у політичному житті нашої держави. Треба було довести, що спорт в Україні має загальнонаціональне, політичне значення. Саме це стало визначальним у прийнятті рішення щодо зняття санкцій з київського «Динамо».

Мої розмови з членами виконавчого комітету УЄФА переконали їх, і вони сприйняли нашу біду як трагедію народу. І надалі ми розвиватимемо спорт, футбол. Якщо дивитимемося на все це з широких політичних позицій, то неодмінно будемо у виграші.

Мені дуже приємно, що головною дійовою особою, яка гідно сприйняла цей удар, витримала його і ще більше розкрила свої моральні і спортивні якості, була команда «Динамо» (Київ) — гравці і тренери. Саме тому, що колектив вистояв, утворився плацдарм, з якого ми й повели нелегку боротьбу.

Приємно сказати й про те, що у важкій ситуації керівництво клубу не втратило віру й надію на успіх. Треба було мати велику мужність, щоб вистояти, не схилитися. Адже не всі доброзичливо ставилися до команди і її керівників. Віра і велике бажання вибороти правду надихали нас. Тому сьогодні так радісно і приємно на душі. Київське «Динамо» для України — не просто футбольна команда. Це своєрідний символ країни...

На численні запитання відповідав Григорій Суркіс. Зокрема, його запитали: «Що ж тепер чекає іспанського арбітра Антоніо Ньєтто, який обслуговував злощасний поєдинок Ліги чемпіонів — «Динамо» — «Панатінаїкос»?».

— Вимог розібратися з арбітром ми не висловлювали. Ми вирішували значно важливіші завдання. Щоправда, представники київської прокуратури виїздили до Іспанії для допиту судді та його помічників. Зокрема, планували очну ставку Ньєтто з Ігорем Суркісом, який також приїхав. Однак перший категорично відмовився від неї. Стосовно злочину в діях окремих посадових осіб динамівського клубу, то офіційний висновок з цього приводу найближчими днями зробить прокуратура. Сьогодні хочу сказати про інше. Ці сім місяців, які вмістили в собі стільки сумнівів, надій, відчаю, боротьби та віри, ми відчували справжню народну підтримку. І дуже гірко говорити про те, що довелося зіткнутися з «п'ятою колоною» в особі деяких функціонерів Федерації футболу України. Був вражений, коли кілька тижнів тому на засіданні виконкому ФФУ прозвучала вимога перевести київське «Динамо» ... до першої ліги!

На прес-конференції виступив президент ФФУ Віктор Банников, який зробив великий внесок у справу реабілітації «Динамо». Він торкнувся багатьох гострих питань, зокрема створення Професіональної ліги. Але про це вже в одному з наступних чисел нашої газети.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: під час прес-конференції.

Фото Олега МАРКЕВИЧА.

Синя борода сьогодні

КЕРІВНИК Львівського російського театру-студії «Гаудеамус» Борис Озеров з трупою «Молодіжного театру» поставив «Сім дружин Синьої Бороди» за п'єсою О. Володіна. Вистава складається з трьох окремих новел: «Усі наші комплекси», «Сім дружин Синьої Бороди» та «Ідеалістка».

Суперкомедія «Сім дружин...» — новітня інтерпретація старої казки. За Володіним, не Синя Борода підступно позбувається законних дружин, а дружини «відфутболюють» його одна одній. Наш герой надто інтелігентний для того, щоб відмовити хоча б одній з них у бажанні створити сім'ю. Він, на лихо собі, намагався зрозуміти кожну. Перша (Тетяна Сухенко) ревнувала, змушувала виправдовуватися, але так любила й піклувалася, що аж втомила. Друга — полюбляла відпочити й повеселитися (Тетяна Ігнашкіна). Третя (Луїза Філімонова) — огидна у своєму деспотизмі й баженні вдосконалити чоловіка. Вельми самостійна четверта — секс-символ, яка одружилася, щоб дошкулити подрузі. Її яскраво зіграла Олена Хижна. П'ята - жінка-метелик, яка любить себе і свої хвороби (Людмила Дементьєва). Шоста, в якої еротика відсутня зовсім, з величезними торбами, у кримпленовій сукні, у віці від 30 до 60, соковито й яскраво виконана Альоною Узлюк. І навіть сьома — шлюб з розрахунку на паритетних засадах (Ірина Свєтлякова).

— Театр — не трибуна для осуду і не народний суд, це, скоріш, адвокатура. Вистава дамська, і у мене на сцені всі жінки мають бути гарні, — героїчно зауважив режисер.

Залишається сказати, що зупинив свій вибір Синя Борода все-таки на першій дружині — хоча б кохає!

Ірина КАСЬЯНОВА.

На фото: «Ідеалістка» Т. Яценко: «У мене в житті також був свого часу вибір: особисте щастя або театр. Я вибрала друге».

Я б у міліціонери пішов

Хочу працювати в органах внутрішніх справ. Розкажіть про навчальні заклади системи МВС.

В. Давиденко.

Лубни-2.

Запитували — відповідаємо

Як повідомив начальник головного управління кадрів Міністерства внутрішніх справ України М. Ануфрієв, у системі МВС функціонують 17 вузів. Серед них Українська академія внутрішніх справ (Київ) та Університет внутрішніх справ (Харків), інститути внутрішніх справ у Донецьку, Києві, Львові, Луганську, Одесі та юридичний інститут МВС у Запоріжжі. Тут готують фахівців з вищою юридичною освітою, кваліфікаційного рівня «спеціаліст», за спеціальностями: правознавство, правоохоронна діяльність, практична психологія, соціальна робота, фінанси і кредит, облік і аудит, комп'ютерні системи обробки інформації та управління. Термін навчання — 4—5 років.

У вузах міліції та внутрішніх справ Дніпропетровська, Донецька, Івано-Франківська, Сімферополя, Херсона та Чернігова готують фахівців з вищою юридичною освітою, кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», за спеціальностями: правоохоронна діяльність, криміналістична експертиза, кримінально-процесуальна діяльність, кримінально-виконавча діяльність. Термін навчання — 3 роки.

Крім цього, МВС має три вузи пожежно-технічного профілю: Харківський інститут пожежної безпеки, Черкаське пожежно-технічне училище (термін навчання 5 років) і Львівське пожежно-технічне училище (3 роки).

До вузів системи МВС приймають громадян віком від 17 до 25 років, які мають повну загальну середню освіту. Вступні іспити до закладів, які готують спеціалістів, проводять з 16 липня, молодших спеціалістів — з 23 липня. Оформляти документи на навчання треба в органах внутрішніх справ за місцем проживання.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

♦ Рукописів не повертаємо.

♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 339474.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311075.